75 років Служби Народові

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 63. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 3-го КВІТНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 3, 1968 No. 63. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 2 квітня, 1968

В АМЕРИЦІ

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ плянує збільшити число неґрів в Національній Гвардії до 12-ох відсотків, це значить до такого самого відсотка, якирй представляє число неґритянських юнаків в рекрутаціряному віці. 31-го грудня 1967 відсоток неґрів резервістів піхотинців становив лище 1.24, а відсоток летунів неґрів в летунстві виносив ще менше — 0.76. Збільшити число неґрів в Національній Ґвардії треба тому, що цього вимагає справедливість. Воно буде кориснише, коли відділи Національної Ґвардії матимуть більший відсоток неґрів, як це було досі, коли ці відділи мусіли б втримувати порядок під час заворушень. До 1960-го року деякі відділи Національної Ґвардії зовсім не мали чорних ґвардистів.

РЕСПУБЛІКАНСЬКІ ГУБЕРНАТОРИ неконсервативної ідеології мають переводити переслухання по цілій країні, збираючи вказівки для складення виборчої плятформи своєї партії на Номінаційній Конвенції в Маямі Біч на Флориді в серпні цього року. До цих поміркованих губернаторів належать губернатори Ню Йорку Нелсон А. Рокефеллер, Ровд Айленду Джан Г. Чейфі, Колорада — Джан А. Лав і Пенсилвенії — Реймонд П. Шейфер. Переслухання переводитимуть ще ґубернатори Деніел Івенс (Вашингтон), Дейвід Карго (Ню Мексіко). Вінтроп Рокефеллер (Аркенсо), Джордж Ромні (Миш.), Джан А. Вулп (Массачусетс).

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН НАКАЗАВ зменшити на 12 відсотків число урядовців, які працюють в американських амбасадах, консулятах та різних аґенціях в чужих країнах. Зменшення числа урядовців має відбуватися ступнево, щоб не припинювалася праця в урядових аґенціях, і має бути закінчене до 30-го червня 1969-го року. Згідно з зарядженням Президента мають зредукувати 2,779 осіб із всіх 22,757 і мають заощадити коло 22 мільйонів. Мають також звільнити з праці 3,177 чужинців, які тепер в числі 26,239 осіб затруднені в американських установах за кордоном.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ЗАЯВИВ, ЩО ПРИЗНАЧАЄ один мільйон акрів землі на те, щоб поширити незамешкані людьми райони в 13-ох стейтах, де знаходяться державні ліси, пустелі, національні парки та заповідники й пам'ятники-райони. Президент, промовляв в Білому Домі на прийнятті провідників, які дбають про красу Америки та займаються консерваторською працею. На думку Президента треба якнайбільше зберегти землі „з її самотністю та з розкішшю, з якими їх Бог сотворив." Президент заявив, що треба зберегти і незамешкані острови, які є прикрасою американських берегів на Атлантику, Пацифіку і Мехика.

ЛІБЕРАЛЬНА ПАРТІЯ В КАНАДІ цього тижня вибирає свого голову, який буде і канадійським прем'єром, бо теперішній голова Л.В. і прем'єр Ластер Б. Пірсон має зрезиґнувати з обидвох становищ 22-го або 23-го квітня. Дев'ять кандидатів стараються зайняти становище після Пірсона. Найповажнішими є міністер закордонних справ Пол Мартин (64 роки) і міністер судівництва П'єр Елліот Трудо (46 років). Обидва вони плинно говорять по англійськи й по французьки, обидва вони походять від англо-французьких батьків. Мартин має 33-річний досвід в політиці, а Трудо виявляє енерґію розв'язувати важливі проблеми.

У СВІТІ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР КОМПАРТІЇ В ЧСР АЛЕКСАНДЕР ДУБЧЕК ЗАЯВИВ у промові до 110 членів партійного Центрального Комітету, що ЧСР буде „соціялістичною демократією", але без поменшення ролі компартії в державному житті. Він обіцяв „направити різні помилки минулого", але перестерігав проти заперечування всіх вартостей тому „минулому". Його промова була очевидною спробою лявірувати між течією, що вимагає раптової демократизації режиму, та „сталіністами" під проводом кол. президента Антоніна Новотного, який все ще залишився членом ЦК.

У КОМУНІСТИЧНІЙ ВЕРХІВЦІ ПОЛЬЩІ ЙДЕ БОРОТЬБА ЗА ВЛАДУ — твердять західні кореспонденти у Варшаві. Найбільшими суперниками є Владислав Гомулка, міністер внутрішніх справ генерал Мєчислав Мочар і партійний ватажок на Шлезьку — Едвард Герек. Різні польські газети стоять на послугах різних отих партійних „вельмож". Загально вважають, що антисемітська наґінка в Польщі є „димовою заслоною" для тієї боротьби за владу.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН РАСК ПРИБУВ в минулий понеділок до Нової Зеляндії на конференцію членських держав так званого Південно-азійського оборонного пакту, на основі якого ЗСА, на просьбу Південного В'єтнаму, перевели там протикомуністичну інтервенцію.

ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ СУГАРТО ПРИБУВ ДО ТОКІЮ з офіційними відвідинами. Він заявив, що хоч Індонезія в принципі є проти приявности будь-чиїх чужих військ на будь-котрій чужій території, проте вона „достатошно реалістична", щоб визнати потребу тимчасової „приявности" чужих військ в Південній Азії задля її оборони. З Токіо Сугарто прибув до Камбоджі.

АМЕРИККАНСЬКЕ ЛЕТУНСТВО ВТРАТИЛО два дорогоцінні бомбовики — суперсонічні літаки типу Ф-111: один із них збито над Північним В'єтнамом, другий будцім-то розбився в Таї (Сіямі), де стаціоновані ті літаки. Кожний із них коштує по 6 мільйонів дол. Їх вислано тільки в минулому місяці вперше після випродукування — задля вжитку у В'єтнамській війні. Можливо, що в практиці виявилась якась технічна хиба.

ПАПА ПАВЛО VI ЗАЙМАВСЯ У СВОЇЙ ПРОМОВІ до вірних на площі св. Петра у Римі в минулу неділю — демонстраціями студентів в італійських і різних закордонних університетах. Папа висловив переконання, що потрібна реформа середніх шкіл, в яких приготовляється молодь до високих студій.

У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ ПОСТАЛА ОРГАНІЗАЦІЯ чехів, що потерпіли від комуністичного режиму за роки коли при владі були такі сталіністи, як померлий президент Готвальд і Новотни. Коло 3.000 колишніх соціял-демократів і лібералів були в'язнені, цьковані і позбавлені праці.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПОГОДИВСЯ КОНФЕРУВАТИ З СЕНАТОРОМ РОБЕРТОМ КЕННЕДІ

Ню Йорк. — Сенатор демократ із Ню Йорку Роберт Ф. Кеннеді просив президента Джансона про спільну конференцію в справі національної єдности. Кеннеді назвав рішення Президента не старатися про перевибір „великодушним". Президент поінформував сенатора Кеннеді, що він погоджується на розмову і то в такому часі, який буде найвигідніший для сенатора. Кеннеді, діставши згоду Президента на конференцію, назвав цей крок Джансона „найпоблажливішим". Кеннеді не сказав, які справи він хоче обговорювати з Президентом. Журналісти спекулюють, що нюйоркський сенатор схоче довідатися, чи існує можливість, щоб Джансон підтримував його кандидатуру на номінацію, або, принаймні, щоб активно не виступав проти нього під час виборчої кампанії. Кеннеді повідомив, поки ще був дістав відповідь від Президента, що продовжуватиме виборчу кампанію, в якій підкреслюватиме потребу „миру за кордоном" та „замирення" у внутрішніх справах. Сенатор назвав наказ Президента зменшити бомбування у В'єтнамі „кроком до миру". Та він виявив, що незалежно від цього, який наслідок матимуть змагання Президента до миру, Америка краще буде розвиватися під його проводом, як під проводом президента Джансона. 42-річний нюйоркський сенатор відбув у Ню Йорку пресову конференцію в Закордонному Пресовому Клюбі, де відповідав на запити в справі некандидатури Президента. Після пресової конференції він відлетів до Філядельфії, де продовжував п р а виборчу кампанію, відвідуючи великі крамниці, парки та мотелеві площі, промовляючи до соток людей, які гуртувалися біля нього. В попередніх двох тижнях Кеннеді гостро критикував Уряд президента Джансона, а в понеділок 1-го квітня він був примирливий до Джансона.

Ніксон відкладає на пізніше заяву в справі війни

Ню Йорк. — Колишній віце-президент Ричард М. Ніксон заявив, що він відкладає свою заяву в справі війни у В'єтнамі на два-три тижні, бо не хоче вмішуватися тепер до тієї мирової акції, яку почав президент Джансон, наказавши припинити бомбування та почати мирові переговори з Північним В'єтнамом. Ніксон плянував цього тижня виявити свої пляни в справі війни в одній із своїх промов. Ніксон сказав, що президент Джансон діяв напевно на основі приватних інформацій, коли вирішував справу війни у В'єтнамі, тому не треба вмішуватися до цієї делікатної дипломатичної справи. Ніксон хвалить Президента за те, що вибрав на посередників в справі мирових переговорів Велику Британію та СССР, бо він сам часто говорив, що ключ до війни у В'єтнамі знаходиться у Москві. Колишній віце-президент підкреслив, що заіснувала надія закінчення війни, але при цьому треба бути дуже обережним, бо ЗСА мали найбільші втрати в Кореї тоді, коли почалися вже були мирові переговори.

Генрі К. Ладж — новим амбасадором ЗСА в Німеччині

Вашингтон. — Президент Джансон призначив Генрі Кебота Ладжа на нового американського амбасадора в Західній Німеччині на місце Джорджа МекДжі, який вертається до Державного Департаменту на становище амбасадора для окремих доручень. Генрі Кебот Ладж, видатний діяч Республіканської партії, був за президента Айзенгавера амбасадором ЗСА в Об'єднаних Націях, це здобув собі своїми виступами міжнародне ім'я. Президент Джансон двократно призначав його на амбасадора до Південного В'єтнаму, а після того, як Ладж зрікся того становища в минулому році, був дорадником президента Джансона в справах В'єтнаму. Генрі Кебот Ладж заперечив був твердженню мишиґенського губернатора Джорджа Ромні, наче б будь-хто „споліскував ум" Ромні під час його відвідин у В'єтнамі.

На біржі в Ню Йорку продано 17.73 мільйона акцій, більше як в першому дні депресії

Ню Йорк. — Біржа гостро зареаґувала на останні рішення президента Джансона в справі війни у В'єтнамі, і 1-го квітня продано за значно вищі ціни 17,730,000 акцій, що було новим рекордом, бо сумної пам'яті 29-го жовтня 1929-го року, у так званий „Чорний вівторок", продали були 16,410,000 акцій. Бизнесмени почали купувати акції, бо сподіваються, що вони даватимуть більші дивіденди, як відсотки від долярової готівки. Тепер відсотки високі, але коли скінчиться війна у В'єтнамі, вони зменшаться. В Лондоні на біржі ціна за одну унцію золота виносила 38 дол. Доляр був сильний у відношенні до европейських валют, сильніший був і фунт стерлінґів. Оптимізм панував і на біржі в Цюріху. Подібно було і на інших більших біржах в Італії, Японії та в Канаді.

Випробовують ракету Сатурн 5, яка викине в космос астронавтів до Місяця

Кейп Кеннеді. — Флорида. Національна Аеронавтична і Космічна Адміністрація повідомляє, що в четвер 4-го квітня має відбутися остання проба ракети Сатурн 363-ох стіп довжини і 6 мільйонів фунтів ваги, яка в найближчому році має викинути в космос космічний корабель Аполло, яким американські астронавти полетять до Місяця перед 1970-им роком, якщо ця друга проба ракети буде успішна. Ракета Сатурн 5 є найменше двічі сильніша від найсильнішої ракети СССР. Перша проба цієї ракети відбулася в листопаді 1967-го року і була успішна, бо вона викинула в космос тягар 280.000 фунтів, який кружляв довкола Землі і був найбільшим досі тягарем в космосі. Ракета Сатурн 5 має три складові частини. Третя частина мусітиме викинути в напрямі Місяця космічний корабель Аполло, що важитиме 100.000 фунтів. Коли вдасться пробний лет Сатурна 5 в четвер 4-го квітня, то можна сподіватися, що лет до Місяця відбудеться перед 1970-им роком.

Північний В'єтнам не відповів ще на мировий заклик Джансона

Об'єднані Нації. — Північний В'єтнам ані безпосередньо, ані через будь котрого з своїх дипломатичних представників у світі, не зареґував на миролюбну заяву президента Джансона з минулої неділі. Совєтський уряд зайняв у комунікаті ТАСС-а холодно-неприхильне становище, ствердивши, що Президент таки не прийняв всіх мирових передумов Північного В'єтнаму, якими було і є: повне й беззастережне припинення всього бомбування Північного В'єтнаму та всіх інших ворожих актів проти нього. Так само польська комуністична преса, орієнтуючись на Москву, прийняла заяву Президента з великим недовір'ям. Зате британський міністер закордонних справ Майкел Стюарт негайно після виголошення президентом Джансоном промови викликав совєтського амбасадора в Лондоні Міхаіла Смірновского і мав з ним довгу розмову, — вірогідно щодо скликання Британією і Совєтами нової Женевської конференції про В'єтнам. З ні одної сторони не подано ніяких подробиць тієї розмови. Акредитовані в Об'єднаних Націях журналісти припускають, що Північний В'єтнам ані не прийме ані не відкине зразу американської пропозиції, а буде старатися дістати „ближчого з'ясування подробиць". Звертають увагу, що президент Джансон не вимагав в своїй недільні промові „зрівноваження" американського припинення бомбування якимсь північно-вєтнамським воєнним ділом, а тільки — виявлення також з свого боку „доброї волі".

Тим часом у В'єтнамі американські кораблі на прибережних водах цілком припинили бомбардування будь-яких об'єктів у Північному В'єтнамі, але літаки продовжували бомбардування, однак здалеку від таких центрів, як Ганой і Гайфонг. Найдальшим на північ бомбардованим пунктом було 200 миль від здемілітаризованої смуги. Не відбулись ніякі поважні наземні бої.

Конференція СЕАТО відбувається під знаком промови през. Джансона

Веллінгтон, Нова Зеляндія. — У понеділок 1 квітня ц. р. розпочалась конференція членських держав Південно-східнього азійського пакту з участю ЗСА, Філіппін, Австралії, Нової Зеляндії, Таї (Сіяму) і Південного В'єтнаму. Учасники тієї конференції були заскочені недільною промовою президента Джансона. Голова американської делеґації, адмірал Ґрент Шарп, який прибув до Веллінґтону під кінець минулого тижня, заявив був зараз після свого приїзду, що припинення бомбування Північного В'єтнаму було б великою помилкою. Державний секретар Дін Раск заявив, що Північний В'єтнам повинен зрозуміти, що він нічого не осягне продовжуванням війни у В'єтнамі; Америка, ствердив Раск, не прийме ніякого такого мирового вирішення, яке позбавило б по суті волі Південного В'єтнаму, а коли б Північний В'єтнам відкинув недільну мирову пропозицію Джансона, то прийдуть „дуже поважні бої". Південно-в'єтнамські і таїські державні мужі не скривали свого стурбування. Південно-в'єтнамський міністер закордонних справ д-р Тран Ван До заявив, що ЗСА не попередили Південного В'єтнаму про своє рішення припинити бомбардування Північного В'єтнаму й висловив острах, чи той крок не породить у північних в'єтнамців думки, що вони перемогли своєю новорічною офензивою. Також сіямський міністер Танат Хоман не скривав свого стурбування. Південно-в'єтнамський президент Нґуєн Ван Тіє заявив у Сайгоні, що Південний В'єтнам буде — коли б ЗСА відкликали свої війська — сам боротися проти комуністів; він заповів збільшення південно-в'єтнамської державної армії до 900.000 мужа.

Рада Безпеки ОН знову обмірковує проблему Середнього Сходу

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй нараджувалась в понеділок 1 квітня ц. р. над другим впродовж 10-ох днів поважним збройним ударом між Ізраїлем і Йорданією в їхній прикордонній смузі. ЗСА, Британія і Канада зголосили внесення, щоб у тій смузі встановити окремих обсерваторів від Об'єднаних Націй для стеження за зберіганням перемир'я. Йорданія заявилась проти такої пропозиції, висловивши острах, що така обсерваційна місія ОН насправді означатиме затвердження ізраїльської окупації йорданської території по західньому боці ріки Йордану. Йорданія твердить, що головним джерелом саботажно-терористичної акції окремих арабів чи їхньої організації, за яку Ізраїль мститься на Йорданії, є такі розпорядки Ізраїлю, які вказують на його бажання анектувати зайняті у минулорічній червневій війні арабські території. Знову ж Ізраїль твердить, що тієї саботажнотерористичної організації не було б, як би не активна допомога збоку державних властей Сирії і Йорданії. Цього місяця президентом Ради Безпеки є Яков Малік з СССР, але він не забирав на понеділковому засіданні голосу. Наради Ради Безпеки відклали до вівторка 2 квітня ц. р.

ПЕРЕД ФЕСТИВАЛЕМ ВИШНЕВОГО ЦВІТУ

У Вашинґтоні — столиці ЗСА — готуються до щорічного фестивалю вишневого цвітіння. На фото: Еверетт Соєр, керівний огородник Крайової Служби Парків оглядає разом із двома княжними цього фестивалю провесняні бруньки вишень.

ЗАЯВА І ЗАКЛИК

ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УНС

Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу, виконуючи свій статутовий обов'язок, перевела в тижні від 25 до 30-го березня 1968 р. річну перевірку діловодства, майна й організаційного стану цієї найстаршої і найбільшої української установи у вільному світі, яка в наступному 1969-му році відзначатиме 75-річчя свого існування та служби своїм членам, своїй громаді і своєму народові.

Звіт з цієї перевірки та завваги і рекомендації Головної Контрольної Комісії будуть пред'явлені Головному Урядові УНС на його річних нарадах в травні ц. р. На цьому місці Головна Контрольна Комісія УНС вважає за відповідне ствердити:

У звітовому часі, себто в 1967-му році Український Народний Союз вірно і чесно служив тим ідеалам та з новою енерґією і наполегливістю змагав до тих цілей, що йому визначили його основноположники: об'єднати всіх українців в Новому Світі в народній організації та всіми своїми силами і засобами дбати про їх духовий і матеріяльний добробут і допомагати українському народові в його змаганнях до волі та незалежности. Виконуючи ці свої завдання, Український Народний Союз придбав тисячі нових членів та включив їх в зорганізоване, активне життя нашої української громади в ЗСА та в Канаді. Господарювання майном мало на меті збільшити прибутки від інвестицій, щоб тим краще забезпечити фінансову базу для праці і служби своїм членам і своїй громаді. Свідчать про це багатоциферні виплати життєвого забезпечення, що в багатьох випадках є одиноким порятунком для залишених після смерти їхнього хлібодавця, як і уділені допомоги, гіпотечні позички, виплати дозрілих грамот та виплата дивіденди членам, що добігає вже до півмільйона долярів річно. Своєю багатогранною громадською активністю, своїми численними періодичними і книжковими публікаціями та своєю активною підтримкою кожної доброї ініціятиви і акції УНСоюз також у звітовому часі причинився до дальшого всебічного суспільно-громадського та культурного розвитку наших громад та дав свій новий вклад в поширення правди про Україну і український нарід та його змагання до вільного, незалежного життя.

Стверджуючи це, Головна Контрольна Комісія УНС рівночасно звертається з гарячим закликом до всіх Членів УНСоюзу, зокрема до всіх Відділових Урядовців, щоби в цьому році, який є ювілейним роком 75-річчя офіціяльного органу УНСоюзу „Свободи", доклали ще більше зусиль для здійснення головної передумови нашого дальшого росту і розвиту — об'єднання якнайбільшої кількости українців ЗСА і Канади в організаційних рямках Українського Народного Союзу. Виконання організаційного завдання в цьому ювілейному році „Свободи" і в наступному 1969-ому році, що буде 75-літнім ювілеєм Українського Народного Союзу, та збільшення членства УНС до 100,000, поважно зближить нас до цієї великої мети.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ УНС

Д-р Володимир Галан — голова, Петро Пуцило — заступник голови, Іван В. Іванчук — англомовний секретар, Іван Геврик — український секретар, Іван Ващук — контролер.

Джерзі Сити, Н. Дж., 30-го березня 1968.

Піттсбурзька Округа УНСоюзу відбула свої річні збори

Піттсбурґ, Па. Минулої суботи, 30-го березня, тут у Пік-Рузвелт готелі відбулися чергові річні загальні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу місцевої округи, яка об'єднує 21 Відділів з 18 місцевостей із кругло 4,000 членів. В зборах, крім делеґатів та урядовців Відділів, взяли участь гол. секретар д-р Ярослав Падох, гол. радний і обласний організатор Степан Гавриш та головний радний Андрій Джула. Завітав на збори також директор місцевої української радіостації інж. М. Комічак.

Збори відкрив і ними проводив голова Округи Карло Сачко. Секретарював П. Кочірка. Після цього відбувся звіт з праці окружної управи. Головний секретар д-р Я. Падох поінформував про стан УНСоюзу та пророблену ним працю в минулому році, а на його тлі про працю, успіхи й неуспіхи місцевої округи. Він вказав на постійний ріст УНСоюзу на всіх ділянках його праці, зокрема зріст членів, але й з докором вказував на те, що через недостаточну працю поодиноких Відділів, а то й цілих Округ, цей ріст є заповільний й замість швидкого наближення до стотисячного членства УНСоюз дальше прямує до тої мети невеликими кроками, звичайно по тисячу членів чистого приросту річно. Минулого року цей приріст виніс тисячу двісті членів, до чого місцева округа зовсім не причинилася. Хоч вона придбала 165 членів, то її втрати

(Закінчення на стор. 5-ій)

Цієї суботи у Філядельфії перша імпреза з нагоди 75-річчя „Свободи"

Філядельфія. — Українська Громада в цьому „Місті Братньої Любови" буде першою, що відзначить 75-річчя „Свободи" ювілейним концертом, що відбудеться вже цієї суботи, 6-го квітня, о год. 7:30 ввечері в залі Українського Горожанського Клюбу при 847 Н. Френклін вулиці. Програму концерту вцілості виконають відомі наші співаки-солісти Ія Мацюк — сопрано, і Любо Мацюк — тенор, при фортепіяновому супроводі Лідії Бульби. Виступаючи сольо і дуетом, вони виконають композиції: Лисенка („Ой одна я", „Садок вишневий" та „Черевички"), Гнатишина („Діброво зелена", „Гей дівчата" та „Проліски"), Бобикевича („Так часто сниться"), Фоменка (дует з опери „Маруся Богуславка"), Стеценка („Стелися барвінку"), Чишка („Спать мені не хочеться"), Кос-Анатольського („Ой ти дівчино"), Майбороди („Рушничок"), Надененка („Місяць на небі"), Китастого („Нагадай бандуро") та Барнича („Киптар" і дует з опери „Гуцулка Ксеня"). Наталка Турчин деклямуватиме Воробкевича „Мово рідна". Ювілейний концерт відкриє голова Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу, який влаштовує цю імпрезу, головний радний Степан Гавриш, а промову виголосить редактор „Свободи" А. Драган.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Рішення Президента

Радіо-телевізійний виступ президента Джансона минулої неділі із заявою про негайне припинення бомбардування Північного В'єтнаму і, головно, про його відмову кандидувати на перевибір деякі коментатори порівнюють із вибухом політичної атомової бомби. Таке порівняння не є перебільшенням, коли зважити на ефект, який ця заява Президента, зокрема його відмова кандидувати в цьогорічних президентських виборах, викликала в Америці і в світі. Цей ефект тим більший, що рішення Президента відмовитися від кандидатури було повною несподіванкою для всіх, за винятком кількох його найближчих співробітників.

Президент Джансон, згадавши про 35 років своєї публічної служби для американського народу в Конгресі і на пості Президента, лише коротко спинився над причинами свого історичного рішення: він, як Президент всього народу, в цей час великої проби не бажав би ані одної години, ані одного дня віддати будь-якій іншій справі, як тій, що зв'язана з його урядом. Іншими словами, він не бажав би і не має часу на передвиборче політиканство, яке в своїх поодиноких фазах може суперечити найкращим інтересам країни і народу, яскравим прикладом чого є теперішній поділ навіть у самій Демократичній партії в справі війни у В'єтнамі. Президент вважає, що тоді, як п'ятсот тисяч американських вояків готові своїм життям здійснювати його рішення оборони проти комуністичної агресії, він, як головний командувач, не може торгувати принципами у передвиборчій кампанії.

Очевидно, що за цим історичним рішенням Президента добачається ще й всілякі інші мотиви. Їх міг Президент і мати, і вони могли відіграти якусь ролю в цьому його рішенні. Але немає причин сумніватися, що головним мотивом було те, що він навів, і це ставить його поруч найбільших мужів, яких історія називає батьками Америки.

Рішення Президента відмовитися від кандидатури на перевибір матиме найдалі йдучі наслідки. Президент Л. Б. Джансон свого урядування ще не закінчив, і було б передчасно робити в цій справі будь-які підсумки. Але факт, що за його урядування Америка зробила чи не найбільший в історії прогрес для створення того „великого суспільства", яке він поставив за свою головну мету. Існує велика можливість, що його рішення відмовитися від кандидатури причиниться ще більше до здійснення його бажання, яке він висловив у своїй промові чергового дня, в понеділок 1-го квітня, в Шикаго: передати в інші руки провід Америки в далеко ліпшому стані від того, в якому вона була, коли він цей провід перебрав.

Брежнєв у ролі Хрущова

Генеральний секретар КПСС Леонід Брежнєв виголосив минулого тижня на зборах міського комітету партії в Москві промову, обравши собі її за нагоду для лайок і погроз проти всіх тих, хто зважується вимагати більшої свободи в царстві комунізму. Не назвавши ніякої країни ані особи на ім'я, він адресував дуже виразно свої слова до всіх інтелектуалів, письменників і мистців у самому Совєтському Союзі, як і до варшавських студентів та всіх тих співпартійців у Чехо-Словаччині, які вважають за можливе в межах своїх комуністичних держав користуватися більшою свободою говореного і писаного слова, більшою свободою у своїй письменницькій та мистецькій творчості. Брежнєв називав таких смільчаків „ренегатами", ввесь той свободолюбний рух приписував інтригам закордонних „імперіялістів", які, мовляв, спекулюючи на „незрілості" різних інтелектуалістів, заманюють їх у зрадливі сіті „ревізіонізму та націоналізму". Брежнєв погрожував, що такі провини не минуться безкарно . . .

Це була типова промова в стилі Нікити Хрущова. Але вибухи Хрущова записували на рахунок його темпераменту й такого розуміння „дипломатичних тонкощів", що його він найкраще виявив, коли на залі Об'єднаних Націй зняв черевик і почав гатити ним по столі на доказ конечности перевести реформу Секретаріяту ОН за його, Хрущова, рецептом. Ті манери Хрущова стали будьщо одною з причин його упадку. І його наступників характеризовано, як людей спокійніших, із здебільша технологічною освітою, що вміють реальніше дивитися на світ та події і що ніби позбавлені фанатизму старих большевиків, а настановлені радше на береження інтересів російської імперії в її комуністичному виданні.

Цей останній виступ Брежнєва заперечив такій характеристиці. Це було точне наслідування Хрущова: вибух гніву і вираз переконання, що репресіями, „карами" можна здавити рух, що його ніякі репресії здавити не всилі.

Степан Женецький

ЗМІНИ В ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ І УКРАЇНЦІ ПРЯШІВЩИНИ

Приєднавши після другої світової війни українське Закарпаття до т.зв. УССР, Москва західню частину його, українську Пряшівщину, залишила у складі Чехо-Словаччини. Адміністраційно Пряшівська Україна була приділена до т.зв. Словацької Соціялістичної Республіки.

І, як воно не дивно, словаки, що самі довгі віки були гноблені національно мадярами, одержавши українську Пряшівщину під свою контролю, забули про вищий приказу „не роби того другому, що тобі не миле" — і почали винародовлювати, словакізувати пряшівських українців.

Насамперед ту частину України словаки назвали „Східньословацьким краєм", або просто „Східньою Словаччиною" (як це нагадує „Малопольську" і „Юг России"!), не дозволяючи називати її ні старою назвою-Пряшівська Русь, ні новою — Пряшівська Україна. В такий спосіб словацькі шовіністи стараються затерти всі сліди приналежности цієї української території до України.

Далі почалася словакізація пряшівських українців. По селах Пряшівщини українські діти навчаються словацькою мовою, а українська мова стала . . . „необов'язкова".

Усі переписи населення так пофальшовано, що хоч на Пряшівщині на підставі старих австрійських обчислень повинно бути тепер біля 300 тисяч українців, урядові підрахунки виказують лише 30 тисяч.

Культурний Союз Українських Трудящих (КСУТ) формально на Пряшівщині існує, але цій організації ставляться такі перепони, що крім співацько - танцювальних виступів вона нічого іншого не може робити.

У січні ц.р., коли в Чехо - Словаччині усунуто від влади сталініста Новотного, а на його місце поставлено Александра Дубчека, українці Пряшівщини відразу ж вирішили використати новий курс для привернення своїх національних прав. Газета „Нове Життя", що появляється українською мовою в Пряшеві, з 17 лютого ц.р. подала, що 9 лютого відбувся пленум ЦК КСУТ, на якому розглянуто „процес демократизації" в Чехо-Словаччині та положення пряшівських українців. Тодішній секретар ЦК КСУТ Ф. Гула, говорив:

„Ми є свідками важливих внутрішньо - політичних подій, які мають і в майбутньому, безперечно, матимуть вирішальний вплив на демократизацію нашого суспільного життя. Як трудящі всієї нашої Батьківщини (значить, ЧССР), так і трудящі української національности, з великим інтересом слідкували за перебігом жовтневого, грудневого і січневого Пленумів ЦК Комуністичної партії Чехо - Словаччини.

„Постанови січневого Пленуму ЦК КПЧ та персональні зміни в керівництві обох центральних комітетів нашої партії (значить, чеської і словацької) дають нам відповідь, чому наші дотеперішні вимоги не були реалізовані.

Голова КСУТ В. Капішовський заявив, що „всі дотеперішні пропозиції ЦК КСУТ не стали ані предметом обговорення, ані не були відкинуті відповідними державними і партійними органами. Така ситуація у відношенню до проблематики українського населення триває вже 20 років. За той час жадний офіційний орган в Чехо-Словаччині не займався комплексно українською проблематикою".

При кожному переписі населення, — говорив В. Капішовський, — кількість осіб, які признаються до української (руської) національности, обнижується, хоч природній приріст українського населення на Пряшівщині вищий, як в інших областях ЧСР. Кількість українських шкіл та учнів в них, особливо після 1960 року, так обнизилася, що далеко не досягає рівня тридцятих років. Практичне користування українською мовою в районах з українським населенням дорівнюється майже нулю. Тисячі українських дітей виходять зі словацьких шкіл, не вміючи по-українськи читати, не знаючи нічого зі своєї історії та культури.

Можна навести цілий ряд інших прикладів. — говорив В. Капішовський, — які свідчать про те, що в наших національних відносинах є багато ненормального . . . Були часи, зараз після визволення (з-під німецької окупації), коли українське питання в ЧССР мало підтримку збоку комуністичної партії, але розв'язані його не дозволяли реакційні сили з буржуазних партій. А після лютневих подій (значить, після захоплення власти в ЧССР комуністами) треба було в нашій країні розв'язувати цілий ряд дуже важливих інших, особливо економічних проблем. Треба було трохи почекати (з розв'язанням національного питання українців), і ми це розуміли, вірили і чекали.

Та прийшли часи — п'ятдесяті роки — коли про українське національне питання не можна було говорити, бо людина, яка мала сміливість в цій справі піднести голос, діставала небезпечну назву „український буржуазний націоналіст". Такі люди стали об'єктом органів державної безпеки, а деякі з них і суду. Про цей темний період в розвитку суспільства говоримо, як про „період культу особи". На щастя — це все за нами.

Результати Пленуму ЦК Комуністичної партії Чехо - Словаччини, — говорив В. Капішовський, — вселяють в нас велику надію. Ми віримо, що прогресивна течія, яка здобула перемогу на січневому засіданні ЦК КПЧ, зможе і в практичному житті забезпечити справедливий принцип рівноправности наших народів, бо лише так може проявитися дух інтернаціональної співпраці всіх братніх народів країни. Процес демократизації, зміцнення єдності нашого суспільства вимагають принципового вирішення назрілих питань чеських та словацьких відносин, а в рамках цього — також невідкладного вирішення українського питання."

Також надію на позитивне розв'язання питання українців Пряшівщини висловив перший секретар ЦК КСУТ Ф. Гула. „Ми віримо, — говорив він, — що нарешті процес демократизації нашого суспільного життя створить умови для вирішення чехо-словацьких національних відносин, а в тому контексті будуть розв'язані і належно подолані проблеми українського національного життя в ЧССР."

Чи сповняться надії пряшівських українців — побачимо.

ЕКУМЕНІЧНО-НАУКОВА ЗУСТРІЧ ПРЕДСТАВНИКІВ ЦЕРКОВ КАТОЛИЦЬКОЇ І РОСІЙСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ

(2)

Відкриття конференції відбулось у конференційній залі Богословської Академії при участі всього факультету і студентів. Після привітальної промови, що її виголосив ректор Богословської Академії, єпископ Михаїл, митрополит Нікодим і єпископ Віллебрандс у вступних промовах коротко з'ясували значення і спрямованість розмов, що почались. Дебати велися на основі прочитаних рефератів на теми: 1. Соціяльна доктрина папів Льва XIII до Івана XXIII (доповідь проф. Ожицького і о. Кальве); 2. Соціяльна доктрина в енцикліках „Мати і учителька" („Матер ет Магістра"), „Мир для країн" („Пацем ін терріс") і „Поступ народів" („Популорум прогрессіо") (доповіді монс. П. Павана, проф. Заблоцького і Буєвського); 3. Соціяльна думка II Ватиканського Собору (доповідь протопресвітера Воронова і монс. Гіггінса). По кожному рефераті залишалось доволі часу на дебати, ремарки тощо.

Зокрема в дискусіях бралося під увагу наступні точки: компетентність Церкви в соціяльних проблемах; відносини між людиною - особою, з її правами і обов'язками, і суспільством; розвиток у навчанні Римської Католицької Церкви щодо власности, досвід прислуг, внесених Церквою до різних соціяльних систем, мир духовний і багатство людської особи в нав'язанні до понять соціяльної справедливости і миру між одиницями і державами.

Дискусії велися в братній атмосфері, навіяній духом екуменізму. Всі присутні запримітили щиру взаємність відносин і духовних зв'язків, скріплюваних щоденно спільною молитвою, богослуженнями і глибоким пообабічним респектом власних, релігійно-літургійних традицій.

У неділю 10 грудня представники Католицької Церкви були присутні в соборі Пресвятої Тройці в Ленінграді на хіротонії єпископа Николая з Токіо, що очолює російську православну громаду в Японії. Під час св. Літургії єпископ Віллебрандс виголосив проповідь до присутніх. Після богослужби делегати з Риму були гістьми митрополита Нікодима на прийнятті в честь новохіротонізованого єпископа Николая. Того ж дня Нікодим, єпископ Михаїл і всі члени Православної Церкви, учасники конференції, були присутні на латинській Службі Божій, що її відслужив єпископ Віллебрандс, в концелебрації кількох своїх делегатів, у латинській церкві в Ленінграді. Ввечері делегати обох делегацій були гістьми пароха згаданої вище церкви, о. Й. Павлоніса, в його парохіяльному осідку.

В середу 13 грудня католицька делегація, очолена єпископом Віллебрандсом, відслужила соборну св. Літургію в каплиці Ленінградської Богословської Академії, в присутності митрополита Нікодима, єпископа Михаїла, деяких членів православної делегації, професорів Академії та студентів.

14 грудня члени католицької делегації від'їхали до Москви. Склавши офіційну візиту в Департаменті закордонних церковних справ при Московському Патріярхаті, де привітав їх голова цього відділу, Ленінградський і Новгородський митрополит Нікодим, перейшли до митрополичої резиденції на прийняття, влаштоване для їх вшанування. По полудні того ж дня римська делеґація була прийнята патріярхом Алексієм в Троїцькому монастирі в Заґорську. Голова делеґації, єпископ Віллебрандс, передав патріярхові привіт і особистий лист від папи Павла VI. Авдієнція відбулась у повносердечній атмосфері. По авдієнції повернулись до Москви, де, на запрошення ректора Московської Богословської Академії, єпископа Філярета Дімітрова, взяли участь у комеморативній академії для відзначення великого московського митрополита Філярета. Після академії патріярх Алексій запросив делеґатів до себе на вечерю.

Наступного дня, 15 грудня, монс. П. Паван, монс. Гіггінс і о. Ж. Кальве від'їхали до Риму. Єпископ Віллебрандс і о. Джон Льонг залишились ще на кілька днів у Москві гістьми патріярха, щоб відвідати історичні пам'ятки Москви, Тули і Ярославля для глибшого пізнання історії та життя місцевої Церкви.

Під час перебування в Ленінграді і Москві римська делегація мала нагоду побачити зблизька стан і діяльність Російської Православної Церкви, запізнатися глибше з історичними і культурними пам'ятками деяких місцевостей Совєтського Союзу.

Представники обох Церков вповні признають, що подібні зустрічі для виснення проблеми обабічного зацікавлення будуть корисні і на майбутнє.

Комюніке, датоване 15 грудня 1967 р., підписане єпископом Віллебрандсом, секретарем Секретаріяту з'єдинення, від Римської делегації; а від делегації Московського патріярхату підписав Зарайський єпископ Ювеналій, віце-президент Департаменту для зарубіжних церковних зв'язків при Московському патріярхаті.

(Кінець).

Леонід Полтава

ГОЛОСИ МОЛОДІ В УКРАЇНІ

Идеться лише про голоси, що стосуються етики й моралі. За один тиждень редакція київської „Молоді України" одержала від молодих людей 634 листи, про що повідомлено в числі з 6 лютого 1968 року. Всіх листів опублікувати не можна, в першу чергу з огляду на розмір газети, а ще більше з огляду на партійність і тому — незвичайну вузькість совєтської преси. Однак, з понад 600 листів тижнево треба таки щось надрукувати. Деякі уривки тут передруковуємо, інші ж переповімо, з огляду на розмір статті.

Ліда М. із Сумської області писала до редакції „Молоді України" з 3 лютого: „Я часто чую слова від своїх батьків і дорослих: „Ну, й молодь тепер! Спідниця вище коліна, а штани дудочкою... Не те, що в наш час. Ми воювали...

А хіба ви думаєте що ми ні на що не здатні? А цілина, Далекий Схід, тайга, нові дороги, а заводи, поля, фабрики? Адже тут працюємо ми, ті, що носять коротенькі спіднички і ультрамодні зачіски. Мені хочеться сказати: можливо, хтось із вас, дорогі батьки, сам був колись модником..." Авторка — завзята комсомолка, але так же завзято вона наполягає на своєму праві... носити коротку спідницю: „Коли закінчу десятий клас, то піду на завод чи поїду в Сибір, чи просто в технікум. Я буду приносити користь Батьківщині, людям, собі. Я перетворюватиму життя так, як комсомольці перетворюють цілинний край. Думаю, що маю право з довгої спідниці зробити коротку і носити її. Не це головне".

Студентка Надія з м. Ізмаїлу на Одещині пише про поширений тип серед українських студентів — тип невдоволеної людини (авторка листа, звичайно, не пояснює причин невдоволення, або ж зводить усе до „проблем студентського харчування":

„Такого не затягнеш на комсомольські збори, такий не висловить якусь оригінальну думку в наших прекрасних студентських суперечках, що сягають проблем вічности життя і спускаються до таких животрепетних питань, як проблема студентського харчування. На все це у нього заготовлена одна відповідь: „Та хіба у нас... Та хіба ми...". Мені здається, що отакі ущемлені наші ровесники, — то наша вина. Ми ще буваємо надто байдужі до товаришів, друзів, можемо різким словом, глузуванням вразити в саме серце".

На іншу тему писала скривджена дівчина в числі з 17 лютого, Галина з Київської області: „Я зустрічалася з Віталієм чотири роки. Любила його, вірила, вважала його чесною, порядною людиною. Але це не так. Він ввесь час обдурював мене, бо зустрічався ще з одною дівчиною. А я скоро стану матір'ю...". Редакція „Молоді України" на мить забувши про комсомол, в коментарі обвинувачує Галину в довірливості, а батьків її в тому, що вони „не навчили дочку розбиратись у житті, в людях. Докір і друзям Галини, які зайняли позицію — моя хата крайня".

До речі, совєтська преса не перестає писати на тему „моя хата скраю, я нічого не знаю". Можна припустити, що такий підхід уникання відповідальности — дуже в Україні поширений, особливо серед старших людей, серед дорослих.

Юнак Яким із Черкащини розповідав у числі з 6 лютого, як він їздив до Кривого Рогу, як у трамваї ніхто не дав місця чоловікові на милицях, героєві війни. Інвалід попрохав якогось іншого юнака поступитись місцем. Далі цитуємо: „Знаєш, папахен, якщо тобі не доводиться стояти, то виплюхся і йди пішки, — „Гострослов", задоволений своєю „винахідливою" відповіддю, продовжував сидіти. Ніхто не прореагував на його грубість. Всі їхали мовчки, наче нічого й не сталося. Не витримавши, я запропонував юнакові звільнити місце. Але у відповідь почув брутальну лайку і традиційне запрошення „вийдемо, поговоримо". Знову ж таки всі промовчали". Бійки не було, але загальна картина збайдужіння людей до людини глибоко вразила молоду людину.

Інші справи турбують В. Чернеця, „завідуючого відділом комсомольського життя в газеті „Зміна" на Рівенщині". В числі з 6 лютого він налягав на євангелистів у с. Дюксин на Костопільщині, які збирають довкола себе дітей і молодь. Коли якийсь Ярослав не пішов за вірою своїх батьків, євангелистів і подався у комсомол та в інтернат, то його молодший брат став вірним. Стаття написана у формі донесення для КГБ, ось короткий приклад:

„Тільки-но в хату заходив хтось з односельчан, особливо з сектантів, починали глузувати з Ярослава.

— Подивіться на цього безбожника, — тикали на сина пальцем мати. Починався двобій. Ярослав доводив, що Бога не було і не буде, батьки і сектанти товкмачили своє. Молодший брат Микола, який попав під вплив секти, став доносити дома про кожен його крок. Організує хлопець у школі вечір чи проведе комсомольські збори — батьки вже знають.

— Ти що, чужим дітям голови забиваєш?! — нападали..."

„Молодь України" для того існує, щоб боротись проти віри в Бога, підпирати комсомол, партію, імперію. Але творення „совєтського человєка" обертається проти самих творців. Виростає тип, для якого нема нічого святого, дорогого та рідного. Тоді „Молодь України" друкує, як у числі з 17 лютого, статтю „Свого не цурайтесь". У ній є виступ проти того, щоб сільські дівчата втинали коси, цю традиційну оздобу

(Закінчення на стор. 6-ій)

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

Частина III

ПЕТРУША

(7)

Моя думка така, — сказав „Балагула", — що хтось дав книжку хлопцеві сховати і взяв з нього слово чести, що не викаже, не прозрадить, чиї вони. Отже, хлопець держить слово, не зважаючи на загрозу кари. І це треба ставити йому скоріше в заслугу, як в провину.

Інспектор, сухий формаліст, сказав, що власне безпосередньої вини на хлопцеві нема. Коли він ніякого товариства не належить, ніякої нелегальної діяльности не провадить, то ці книжки нікому ніякої шкоди не робить. До того ж, як встановлено слідством, він нікому тих книжок не давав. Отже, треба їх знищити, а хлопцеві призначити якусь помірну кару, і на тому діло буде скінчене. Треба прийняти на увагу, що це дійсно розумний і дуже здібний учень і, очевидно, буде кандидатом семінарії до академії.

— Ось тут і найбільша небезпека! — озвався „Фарисей". — Великий розум і сильна воля, намірені для служби Богу, є великий скарб, але коли цей розум і ця воля непокірні Богу, то це є ворог. Дух у цього хлопця твердий і непокірний. Кожний плевел ліпше вирвати з корінням, поки не розростеться та не закоренився міцно.

„Недаремно прозвали його „Фарисеєм", — подумав собі ректор, слухаючи ту мову. Але коли „Фарисей" нарешті запропонував виключити хлопця з семінарії з „вовчим білетом", себто без усяких прав і без надії ті права колинебудь здобути, то ректорові це здалося вже забагато, і він спитав — чи ніхто не протестує.

„Балагула", кинувши суворий погляд на „Фарисея", сказав, що просить пам'ятати, що цей хлопець — сирота, а крім того ще дуже молодий віком, має лише 16 років і в кожному разі заслуговує на підтримку та милосердя від старших своїх наставників.

Інспектор, який добре знав „Фарисея", не хотів з ним задиратись. Він сказав, що дивиться на цю справу з формального погляду шкільних правил. Це школа духовна, і він не сміє перечити.

Тоді ректор зрозумів, що шкода далі сперечатись, бо „Фарисей" буде крутити і держатися букви, поки не з'їсть того хлопця. А йому, ректорові, не залишається нічого іншого, як умити руки, як колись зробив Пілат.

„Ну що ж, — думав собі, коли Ваал вимагає жертви, мушу і я випрадати свою призвиско".

„Фарисей" не по злобі заївся на Петрушу. У нього це було складне психологічне міркування. Він хотів і всіма силами старався бути праведним, непогрішимим. Це бажання було таке сильне, що стало його амбіцією. Він почав сам вірити, що він праведний у всьому. Але, на жаль, кожна людина має свої слабі сторони, якусь хибу, в більшості сама того не помічаючи. У „Фарисея" такою хибою була марнославність, пиха. В цьому ж і була його сатисфакція за все те, чого він добровільно зрікся, позбавляючи себе земних утіх, а, навпаки, приймаючи на себе стільки трудів і повинностей. І в цьому утворилась якась рівновага.

Але кинені в скруті, під примусом, слова хлопця — „не можу бути Іскаріотом" — збентежили „Фарисея". Як? Виходить, ніби той завзятий юнак думає, що він намовляє його стати зрадником, Юдою Іскаріотом? Він знав, що в дійсності хлопець так не думав, бо якби думав, то ніколи не посмів би цього йому сказати. Хлопець це сказав для того, щоб себе виправдати. Ці слова у нього зірвалися з щирої, наболілої душі, сказані були перед лицем самого Бога. Тепер, обвинувачуючи так тяжко хлопця, „Фарисей" підсвідомо виправдував себе самого перед голосом своєї совісти. А тому, що і в душі був він фарисеєм, то на словах переконав на раді всіх, але десь глибоко не вдалося йому переконати свою власну совість.

І так, хоч ніхто з учасників ради — власне не хотів, прийнято пропозицію „Фарисея": звільнити непокірного з „вовчим білетом".

Цей тяжкий присуд вразив суворою несправедливістю всю семінарію. Про нього ніхто нічого не знав. Всі думали, що це сталося через наклеп „Ябеди", який мстився за свій парадний шовковий підрясник та за прилюдну зневагу.

Але „Ябеда" не міг тішитись, що втопив свого головного ворога, бо після цієї пригоди семінарська братія, яка його й так ненавиділа, стала відвертим ворогом. Один з товаришів Петруші навіть склав на „Ябеду" образливі куплети з приспівом: „Ябедо, Ябедо, пропади ти Ябедо"! Хлопці то радо співали, при чому молоді семінарські баси вдаряли на „пропади" так, що в коридорах аж луна котилася. Хлопці з улюлюканням ганялись за ним по коридорах і не раз десь в закутку добре намняли йому боки, так що він уже й не рішався виходити між учнів. На всі скарги „Ябеди" ніхто з адміністрації не звертав уваги і не хотів слухати, що він белькоче. Всім було ясно, що ця несправедлива історія сталася через нього.

Якби Петруша мав батька або опікуна, який заступився б за нього, протестував, вимагав переглянути ту постанову, нарешті звернувся до архиєрея, напевно вдалося б те все хоч частинно направити. Але так пішов бідний хлопець у світ „з вовчим білетом".

На дні . . .

Гнаний злим осіннім вітром, докорами совісти, ганьбою та жалем після страшної сцени з матір'ю в Літині, біг нещасний хлопець світ-за-очі майже цілу ніч. Він не усвідомлював собі, що ця гнітюча сцена — це трагічне непорозуміння: мати була так сильно, так гірко обурена, бо думала, що він вимагає грошей на гульню в коршмі з вуличними гультяями, що певно і з школи його вигнали з тим „вовчим білетом" за пиятство, а не за якісь там книжки. А він сам, випивши ту нещасну чарку, яка з незвички його повзбудила, уявив, що мати жалує йому тих кілька копійок, щоб погостити знайомих хлопців, яким мусів реваншуватись. У страшному хвилюванні не почував він ні холоду, ні страху. Тільки велика втома змусила його забитися десь між стирти, де він і проспав до білого дня...

Що робити? Куди йти? Де подітись?

Найперше треба шукати якогось заробітку, щоб купити бодай кавалок хліба.

Отже, в першому містечку, побачивши, що люди носять до гамазеї мішки з мукою, пристав до них, і його прийняли до спілки. Коли по праці дістали виплату, дали і йому кілька копійок. Всі пішли до коршми, а він купив собі буханець хліба, сів у закутку і вперше став їсти хліб, зароблений власними руками. Хоч був дуже голодний, видався йому той хліб гірким і дуже тяжким, а ще тяжчими, ще гіркішими були його думки.

(Далі буде)

„Щоб в бою сильніше стояти"

Відкриваючи Світовий Конгрес Вільних Українців, о. шамб. д-р В. Кушнір сказав у своїй промові м.і. такі цінні слова:

„В розбудженій совісті вільного українця ми ставимо нашу програму: Україна мусить бути українською, найніжніші струни наших почувань мусять бути українські, наша молода ґенерація мусить бути українською".

Ці слова стали основним моттом всіх дій і постанов СКВУ і вони звучать для кожного українця на Батьківщині і поза її кордонами могутнім акордом співзвучним з заповітами Шевченка.

У теперішню пору тотального наступу на основи українства на Рідних Землях слова голови Секретаряту СКВУ загриміли могутнім закликом, спрямованим до кожної української душі на всіх закутках землі, вони кличуть рятувати найвищим зусиллям й усіма засобами свій український рід, зберігати духа нації у душах і серцях молодих наших поколінь.

„Наша молода ґенерація мусить бути українською" — ці слова з трибуни СКВУ потрясають сумлінням кожного свідомого українця і кожної українки. І в цих словах уся суть нашого українського виховання наймогутнішим засобом — силою рідного слова в рідній мистецькій літературі. Цю істину найгостріше розуміють передусім наші письменники, що творять для дітей, а поруч з ними наші рідношкільні педагоги та виховники.

У вирішально важливій і цінній ділянці нашої духової зброї — у ділянці нашої дитячої літератури мали ми давніше і маємо сьогодні теж у вільному світі цілий ряд талановитих творців, згуртованих в Об'єднанню Працівників Дитячої Літератури. Воно дало й дає нашим дітям ряд видань творів, а наші рідношкільні педагоги вирощують рідношкільну дітвору в зацікавленні й любові до цих творів, до рідної дитячої книжки. Наші діти знаходять у рідній книжці рідний український світ, пізнають його і його ідеали, сповняються щораз глибше національною свідомістю.

Які великі успіхи мають декотрі наші рідношкільні учителі в вихованні дітей у любові і пошані до рідної дитячої книжки, про це свідчить найкраще праця вчительського колективу Рідної Школи на передмісті Торонта — Етобіко.

Місцева рідна школа ім. Т. Шевченка заснована шість років тому, а ходять до неї на науку діти з близьких місцевостей: Етібоко, Іслінгтон, Міміко, Клерксон, Порт Кредит, Овквил. У шости клясах навчається 160 дітей а крім того 25 старших дітей відвідує Курси Українознавства, які існують при цій школі і мають дві кляси. При школі зорганізована теж дитяча світличка для дошкільнят, яку відвідує 15 дітей у віці від 2 до 4 і пів року життя. Світличку провадять дві учительки, зайняття відбуваються двічі в тиждень. Навчання в Рідній Школі відбувається кожної суботи від 9-тої до 1.30 попол. Учительський збір складається з 5 осіб і двох священиків. Управителькою школи є п. Марія Малащук. Навчання відбувається за програмою ОУПК і Шк. Ради УККА.

Для допомоги Управі школи в виховній праці зорганізовано Комітет Батьків і окремо Комітет Матерів. Ці Комітети своєю активністю й турботою за виховання й долю власних дітей видатно полегшують працю учителів, зокрема при влаштовуванні шкільних імпрез. А ці імпрези в часі шк. року такі: свято Шевченка, День Матері, Свят - Миколаївський Вечір і Йорданське свято. Крім того школа влаштовує вечори пісні й танку та дитячі забави з участю батьків-матерів.

При школі існує Відділ СУМ, до якого належать і старше і молодше юнацтво.

Це загальний образ праці школи і приблизно такий, як в інших наших рідних школах. Але він далеко неповний, бо школа ім. Т. Шевченка в Етобіко має свою незвичайно цінну особливість, якою може дійсно хвалитися і бути прикладом для інших. У цій школі навчально - виховна праця базована не так чи не тільки на шкільних підручниках, але передусім на обов'язкових шкільних і домашніх лектурах, бо учительський збір покладає головну вагу на виробленні в дітей звички-навику до самостійного читання української книжки, вважаючи це головним завданням рідної школи. Вже в першій клясі попри науку читання й писання учителі приносять і показують дітям рідні книжечки і читають їм казочки та оповідання. Діти радо і з зацікавленням слухають. Дедалі починають і самі читати, а в дальших клясах читають щораз більші книжечки, що їх купують таки в своїй школі. Читання відбувається під контролею і при допомозі учителів. Учні обговорюють прочитані книжки і просять у потребі про пояснення. В той спосіб розвивається в них зацікавлення і бажання дальшого читання, отож почитність книжок зростає, посилюється. Отак рідна дитяча книжка стає не тільки „обов'язковою" лектурою, але психічною потребою й звичкою — і не тільки в дітей, але теж у батьків - матерей, які своїми комітетами є включені в акцію закупу рідних книжок дитині і їх читання. Про потребу й вагу рідної дитячої книжки є завжди мова в часі конференцій школи з батьками - матерями, тоді теж відбувається продаж дитячої книжки. Такий продаж відбувається теж завжди при нагоді всіх шкільних і інших місцевих імпрез, а самі діти залюбки є продавцями книжок. Отак діти і батьки звикли і звикають до потреби рідної домашньої бібліотеки і вже звикли до закупу рідних книжок як самозрозумілого не так обов'язку, як власне потреби кожної культурної хати і кожного українця.

Але на цьому ніяк не кінець. Школа ввела теж постійний звичай у дітей купувати і дарувати в дні св. Миколая і Йордану рідну книжку комусь із своїх приятелів. І так діти взаїмно обдаровуються накультурнішим і при тому найціннішим дарунком — рідною книжкою. Отакий засвоєний змалку у рідній школі звичай „обміну" рідними книжками - дарунками це основа для розвитку і плекання культури рідної книжки на все життя. А одночасно це ніяк не маловажний момент для розвитку і теперішнього нашого видавничого діла, бо доволі сказати, що школа постійно купує дитячі видання через ОПДЛ — Об'єднання Процівників Дитячої Літератури і минулого року діти школи розкупили видань ОПДЛ на суму 400 (чотириста!) долярів.

Оця сума дуже багатомовна, а ще коли зважити, що школа розмірно невелика, всього 160 учнів і вона на передмісті Торонта, а не в його центрі. І ця сума це чи не найкращий показних і образ діяльности й успіхів школи.

Тут треба ще добавити, що школа придбала теж окрему шкільну бібліотеку, в якій сьогодні вже близько 200 книжок, закуплених за гроші з рабату-опусту, що його одержує Управа школи від ОПДЛ при закупі книжок. Діти позичають у шкільній бібліотеці книжки, що їх не мають у своїй домашній бібліотеці.

Навчити дитину читати й любити рідну книжку — це й суть і призначення наших рідних шкіл. Навчання раз у тижні не дає педагогам можливости просвітити дитину повним знанням про те, якого вона роду і які перед нею життьові завдання, як українця і тому власне найбільш доцільна „метода" навчання й виховання в рідних школах це повести дитину на шлях самостійного читання рідної книжки, щоб вона вже й тепер та й пізніше самоосвітою збагачувала своє знання про Україну та розбудувала свої національні почування.

І власне таке завдання поставив перед собою і його здійснює учительський збір Рідної Школи на передмісті Торонта — в Етобіко і саме це послідовно й успішно реалізоване завдання дає підстави сказати про цю школу, як єдину і особливу нашу рідну школу не тільки в Торонті, але і в усій Канаді. А про це свідчить найпростіший, але й найпереконлизіший показник: закуп самимими дітьми рідних книжечок на суму 400 дол. річно.

Духови ріст дітей — учнів рідної школи в Етобіко на основі рідного мистецького слова в рідній дитячій книжці і журналі — напевне дасть своє багате жниво. Бо рідна дитяча книжка це — за словами письменника Р. Завадовича „героїчна душа народу солов'їна мова й поезія рідної землі та творчий заповіт предків, що передали нам свою кров, свою духовість і свої ідеали".

Методи й мета праці Рідної Школи в Етобіко — це й здійснювання отієї програми, про яку говорив о. шамб. д-р В. Кушнір при відкритті СКВУ, що „наша молода ґенерація мусить бути українською".

А „щоб в бою сильніше стояти" (І. Франко) і в бою перемогти — мусимо всі визнати рідне слово в рідній дитячій літературі за цю зброю, яка веде до перемоги.

Ю. Лисяк

МАРІЯ ЮРКЕВИЧ НЕЗРІВНЯНИЙ ПЕДАГОГ

Редакторка журналу „Наше Життя" пані Л. Бурачинська написала мені листа з запитом: „Чому досі не появилася стаття про педагогічну діяльність с.п. Марії Юркевич"?

Цей дуже делікатний закид відноситься до мене цілком слушно, бо довгі літа з покійною Марією Юркевич в'язала мене щира дружба і співпраця.

У 1963 р. редакція „Свобода" умістила мою згадку про М. Юркевич з нагоди 80-ліття її життя.

За цю згадку я дістав від М. Юркевич „чорну каву" за те, що взагалі написав, і за те, що подав неточні дані про її життя та діяльність з тих часів, коли ми ще не були знайомі.

Вона надіслала мені поправки і тим самим я маю докладний її життєпис, але вона заборонила мені його використовувати. Однак вільно мені згадати мою дорогу приятельку Марію Павлівну іншою дорогою.

Пані М. Юркевич і я народилися в Східній Україні. Була вона в Москві й Петербурзі і там ми не зналися.

Обоє ми пережили радісні і сумні часи в Києві, коли створилася Самостійна Україна. Там також не стрінулися. Доля кинула нас на короткий час до Польщі, потім були в Галичині і далі ми не зналися.

Наші дороги зійшлися в Німеччині на скитальщині. Марія Павлівна була в Американській, а я в Британській зоні. З ініціятиви Юрія Тищенка постало там Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. За скитальчих часів до управи належали: Марія Юркевич, дир. В. Радзикевич, В. Гошовський і я. (Може ще хто інший — не пригадую). Я не був на жадному засіданні Управи.

Хоч три члени відійшло у безповоротну дорогу і осередок ОПДЛ тепер находиться в Канаді під проводом В. Гошовського, і представником в ЗСА Л. Храпливою, діяльність цього Т-ва була і є дуже видайна.

У 1949 р. я був шкільним інспектором на англійську окупаційну зону Німеччини і при організації діточих садків бракувало досвідченого виховного персоналу. З преси я довідався про курси для провідниць дитячих садків, які провадила пані М. Юркевич в американській зоні. Я зв'язався з нею і запросив перевести такі курси в англійській зоні. Пані М. Юркевич, без будь яких застережень та умов, приїхала і взірцево перевела кілька курсів в різних таборах скитальців.

З того часу був у нас сталий зв'язок, який перейшов у дружні та щирі взаємини. Не переривався він і в ЗСА до кінця її багатого і творчого життя.

Її метода викладів, багатий досвід, широке фахове знання, а саме головне вімкова любов до дітей, її сердечність, доброта і лагідність, поруч з незвичайною скромністю, полонила молодших і старших курсанток. Вони довгі літа не переривали зв'язку зі своєю керівничкою курсів дитячих виховниць.

Марія Павлівна, як її всі називали, мала непосидючу вдачу, не могла бути неділяльною. З переїздом до Філядельфії почала вчити в школі українознавства. Перестала вчити, як стратила слух.

Поруч зі школою М. Юркевич вела діточий куток під назвою „Нашим дітям" в журналі „Наше Життя" від 1951 р., перервала, коли вже не мала сил працювати. Здоров'я її підупадало.

М. Юркевич уміла притягнути людей до співпраці не лише своєю добротою, але переконанням та вимогою працювати над вихованням наших наймолодших.

Її старанням вийшло друком 16 гарних книжочок на 545 сторінок друку. Першу книжечку видала „Світова Федерація Українських Жінок" у Філядельфії в 1952 р. Кооператива „Базар" в роках 1952 - 1960 видала 9 книжечок, „Учительська Громада" і Кооператива „Базар" одну книжку, Союз Українок Америки — 4 книжки і ОПДЛ в 1952 р. одну книжку.

Кожна книжка окремо давала певну цілість, а всі разом творили багатий і цінний матеріял, не лише як підручник для кожної виховниці діточих садків, але й кожної мами.

Ми не знайдемо самостійної статті підписаною Марією Павлівною, але кожна найменша статейка, кожне оповідання переходило через її дбайливе оброблення, часом це була перерібка. Кожне оповідання легко сприймала дитина в дошкільному віці.

Пані Юркевич повертала рукописі авторам, які не були відповідні для дітей, та прохала пристосуватися до рівня дошкільних дітей.

Всі, хто лише знав пані Юркевич, ствердять, що вона з крови і кости була вродженим педагогом, з тонким чуттям і безмірною любов'ю до наших наймолодших.

Чи не було б вказаним, щоб мами й батьки тих дітей, які виховувала Марія Павлівна, та її друзі й приятелі, поставили їй бодай скромний хрест на могилі в Бавнд Бруку? Це буде їй подяка за безкорисну і довгу працю для збереження душі української дитини.

„Союз Українок" у Філядельфії напевно не відмовить зайнятися збіркою для вшанування незрівняної виховниці українських дітей.

Л. Бачинський

БІЛОРУСЬКА ГАЗЕТА ПРО РУСИФІКАЦІЮ В БІЛОРУСІ І В УКРАЇНІ

Ню Йорк. — Газета „Беларус" для білорусів у ЗСА і Канаді, в числі 131 з 1968 р., надрукувала статтю Алеся Криги „Пад ціскам русифікациї", в якій виступає проти намагання Москви зросійщити два найбільші не-російські народи в СССР. Автор цитує газету „Зьвязда" з Мінську, яка повідомляла, що в Мінську відбувся „виступ українських артистів із Києва під назвою „Вечір поезії і старовинного романсу": „В клюбах, інтернатах, у цехах під час обідніх перерв звучать вірші Сергея Єссніна і Александра Блока, лавреат українського конкурсу вокалістів Олена Халдок співає стародавні російські романси"... Національна білоруська газета за кордоном з обуренням цитує з совєтської „Літератури і Мастацтва", яка повідомляла, що в Білоруській філярмнії (Мінськ) „читали вірші сучасних білоруських поетів ... у перекладі на російську мову". Видання Комітету Радіо „Свобода" білоруською мовою, „Навіни зь Беларусі" з 15 березня, цитуючи сов. білоруську пресу, повідомляло, що в БССР видавництва навмисне затримують роками рукописи молодих білоруських письменників, які пишуть рідною мовою, не бажаючи видавати їх книжками.

Боффало, Н. Й.

ПОКЛІН Т. ШЕВЧЕНКОВІ — УКРАЇНСЬКОЇ КАТ. ШКОЛИ СВ. МИКОЛАЯ

Це вже втретє відзначає наша громада великого сина України Т. Шевченка і святочний поклін в дні 17 березня ц. р. віддала йому українська кат. школа св. Миколая.

Заслуговує на загальну увагу точність поданої години початку концерту, вміле уложення програми та знаменита справна організація порядку виступ дітей та чудова коротка програма.

Програма поділялась на три частини. Першу частину виконували учні молодших кляс, другу — діти садочка, а третю учні вищих кляс.

Якщо взяти коротку підготову до виступу, то треба подивляти вмілість та працю учительок Сестер Служебниць. Подивугідною являється праця двох пань-учительок, а саме п-і Лесі Коновки, яка є учителькою української мови та суботньої школи українознавства, та п-ні Олі Чмоли, яка вчить українознавства та є учителькою садочка. Їм належиться щира подяка.

Могутні слова „Заповіту" проспівали всі учні школи, яка начислює 200 дітей. Згодом слідували збірні деклямації й пісні та сольові виступи гри на фортепіяні. Всі виконавці були підготовані, знали слова пісень, були певні своєї ролі. Все це зробило гарне враження на присутніх, які з одушевленням нагороджували грімкими оплесками виконавців. На особливу увагу заслуговує виступ учн. 5-ої кл. Андрійка Кулика, який вміло продеклямував „Розриту могилу".

Музичний супровід до деклямацій та пісень спочивав в руках учит. п-і Олі Чмоли.

Найбільшої насолоди серця й душі присутнім, дали й залишили найменші виконавці, діти садочка, яких веде магічною рукою п-і Оля Чмола.

Любі виконавці своїми милими голосочками, не вимушеною мімікою та рухами рук, затискаючи маленькі кулачки, так гарно передали слова віршиків „Україна любі діти" та „Слово рідне"; що слухачі зрозуміли красу й чар нашої України і любов до неї та до рідної мови.

На особливе признання й подяку заслуговує довголітня учителька садочка п. Оля Чмола, яка має не тільки набуті знання фахової учительки, але вона має вроджені властивості правдивої учительки садочків, — матері українки патріотки. У цей моложенький цвітник, вона, як добрий огородник - садівник, віддає не тільки своє знання, але разом з тим і свою велику любов серця й душі у вихованні в українському дусі дитини. В цю нелегку працю в новій дійсності вона вкладає увесь свій труд, вона живе й переживає нею, вона — снить і мріє як би то найкраще можна підійти до дитини.

І тому різьблені маленькі серця в садочку треба далі розвивати у вищих клясах науки. Заряд укр. кат. школи повинен поглиблювати набуте знання, а це можливе, коли в допомозі стануть учительки сестри служебниці, вживаючи української мови хоч би на перерві, де не має вимоги вживання іншої мови. Крім цього, заряд школи повинен включити в програму більше подібних імпрез.

Плекання любови до рідної Батьківщини і то в українській школі витворить правдиву любов і до цієї країни, де вони родились.

Я. П.

Український співак концертує на Багамах

Ню Йорк. — В останню подорож відплив із Ню Йорку в кінці тижня корабель-велетень „Квін Елизабет", який припиняє рейси через океан, і на ньому відомий співак - бандурист із Англії Володимир Луців. Співак приплив з Англії на покладі того корабля, даючи концерти, пробув лише один день у Ню Йорку і вже виступає на Багамських островах. В його репертуарі — пісні різних народів, і постійно одна-дві українські, в супроводі бандури, що завжди викликають довгі оплески. Цей корабельний концертовий контракт закінчиться на пачатку травня. З 11-го травня В. Луців буде виступати в курортній англійській місцевості Блекпул, де він заанґажований на 18 тижнів, у залі „Театр Опера" як один із головних виконавців концертової програми. Тим часом у Канаді у виданні „Арки" вийшла довгограйна платівка „Володимир Луців співає", друга платівка вийде незабаром у Клівленді, під фірмою „Дністра", під наг. „Серця у пісні обнялись". На кораблі до Европи, після виступів у ЗСА під час СКВУ, співак-бандурист зачарував своїм співом відомого кіноактора з фільму „Май фер леді" Рекса Гаррісона, з яким провів кілька вечорів, розповідаючи при тому не лише про власні виступи, а й про найновіші події в поневоленій Україні. Володимир Луців взяв на поклад корабля „Квін Елизабет" багато листівок англійською мовою, з листом-обвинуваченням ув'язненого Москвою Юрія Чупринки, сина Головного Командира УПА.

Доповідь д-ра С. Ріпецького в НТШ в Ню Йорку

Український Військово - Історичний Інститут про НТШ влаштував 16-го березня в Українському Інституті Америки в Ню Йорку Четверту Наукову Конференцію для відзначення 50-ліття відновлення збройних сил України. Конференцію відкрив сотник З. Стефанів. Д-р С. Ріпецький виголосив доповідь на тему „Збройна боротьба України в рр. 1917-13, — в світлі нової совєтської історіографії." Цитуючи численні статті з совєтського „Українського Історичного Журналу" та з публікацій Академії Наук СССР, прелеґент ствердив фальшування та затаювання совєтськими джерелами правдивого образу збройної боротьби України проти совєтського наїзника. Совєтські джерела називають боротьбу України в рр. 1917-18 „громадянською війною" та твердять, що буцім то розбиття української армії спричинили внутрішні сили за допомогою українських робітників та селян. Прелеґент збивав всі ці фальші, стверджуючи, що російської збройний наїзд мав на цілі підкорити Україну московській - совєтській владі, здобути хліб для Москви та включити Україну у совєтське ярмо.

Доповідь викликала живу дискусію.

Американці зможуть безкарно подорожувати до Китаю, Куби, Кореї і В'єтнаму

Вашингтон. — Державний Департамент повідомляє, що він не старатиметься про кару для тих американських туристів, які поїдуть до комуністичного Китаю, Куби, Північної Кореї та Північного В'єтнаму, хоч ЗСА уважають, що американці не повинні відвідувати ці комуністичні країни. Державний Департамент і надалі подаватиме до відома, що американці не повинні їздити до деяких держав. Тепер на виїзд до комуністичних, вище згаданих держав, Державний Департамент видавав окремий дозвіл на пашпортах. Так воно буде і надалі, але Державний Департамент не буде відбирати пашпортів тим особам, які без окремого дозволу їздили до заборонених комуністичних держав. Не буде також заборони видавати пашпорти тим особам, які заявляють, що хотіли б виїхати до комуністичних заборонених держав. Але американські туристи не повинні користуватися пашпортами при в'їзді до комуністичних держав, які радо дозволяють американцям на в'їзд і без пашпортів.

ВИКОНАЮТЬ ПРОГРАМУ КОНЦЕРТУ З НАГОДИ 75-РІЧЧЯ „СВОБОДИ" У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.

Артисти-співаки Ія і Любо Мацюки, які виконають програму Ювілейного Концерту, що його влаштовує Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу у Філядельфії цієї суботи, 6-го квітня, о год. 7:30 в залі Українського Горожанського Клюбу.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ЦЕРКВА СВ. ДУХА В БРУКЛІНІ

В церкві св. Духа в Брукліні Н. Й. (160, Північ 5 вулиця) розпочалася цієї неділі Великопосна св. Місія, яку провадить сам парох цієї церкви, о. Николай Вояковський. Проповіді продовж цього тижня відбуваються вечором о 7:30 — дві місійні проповіді, а ранком одна на Службі Божій, що відправляється о год 9-ій. В четвер 4 квітня ц. р. буде вечірня проповідь спеціяльно присвячена нашій українській інтелігенції. Закінчення св. Місії в неділю 7 квітня на Службі Божій, що розпочнеться о год 8:30 рано.

ЦІННИЙ ПОДАРУНОК З УКРАЇНИ

Вінніпеґ. — Один український священик у Канаді одержав поштою, як повідомив „Український Голос" з 27 березня, незвичайний і цінний подарунок з України: маленьку свічечку та просфору з Собору св. Володимира Великого в Києві. У прикладеному до подарунку листі автор не написав нічого, лише повідомив, звідки походить той скромний святий подарунок.

„ПОПЕЛЮШКА" ЇДЕ З НЮ ЙОРКУ ДО ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Ню Йорк. — Відгукнувшись на запрошення „Рідної Школи" і громади, Балетна Школа під керівництвом Роми Прийми - Богачевської прибуде до Філядельфії у неділю 7-го квітня на гостинний виступ із балетом-казкою „Попелюшка". У виставі беруть участь понад 60 дітей у чарівних строях. Музичний супровід д-ра Ігоря Соневицького виконуватиме на фортепіяні проф. Іванна Прийма, яка прибула з Палм Біч, де дає лекції музики, для виконання фортеп'янового супроводу в кількох виставах. Показ „Попелюшки" в Ню Йорку був подією в культурно - мистецькому українському житті.

НОВИЙ РЕДАКТОР „ІНФОРМАТИВНОГО ЛИСТКА"

Шикаґо. — В журналі Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів „Інформативний Листок", у числі з грудня 1967 р., найновішому, що було видане, повідомлено, що його головний редактор д-р М. Небелюк зреzиґнував. Відтепер це видання редаґуватиме проф. д-р Ів. Розгін, з організаційно-технічним директором видання д-ром П. Гладким. „Інформативний Листок" буде виходити в Шикаґо — місці осідку Головної Управи ОУВЛікарів.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО ПЕНСІОНЕРА В АВСТРАЛІЇ

Лідкомб. — З ініціятиви молодих пань з Союзу Українок, у Зах. Сіднеї відбулася зустріч молодших українських громадян із нашими пенсіонерами, які присвятили своє життя праці для української справи та й тепер багато з них не покладають ще рук: пишуть спагади, допомагають у рідних школах, при церквах та ін. Тижневик „Вільна Думка" з 28 січня повідомляв, що молоде жіноцтво на Дні Українського Пенсіонера щиро гостило до 50 пенсіонерів, була й мистецька частина з участю п-і Фольц, місцевого хору, бандуристів пп. Кульчицького і Вовка. Пенсіонери висловили в кінці сердечне спасибі за увагу.

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА В АВСТРАЛІЇ

Сідней. — У великій залі новозбудованого Дому Молоді відбулась на початку цього року образотворча українська виставка, присвячена 50-річчю УНР та 25-річчю УПА. Як повідомляв тижневик „Українець в Автралії" ч. 3, там було показано 150 картин. Молодь найбільше цікавилась красвидами з України, якої ніколи не бачила. Виставляли: В. Буряк, Л. Браців, Ю. Гіммельрайх, Л. Денисенко, В. Гай, П. Кравченко, М. Кміт, С. Місько, І. Мицак, Т. Робітницький, О. Литвин, М. Сивенька, С. Сивенька, М. Садовський, В. Савчак, С. Хвиля, М. Чорній, О. Чубатий.

ВІДБУВСЯ ПЕРЕГЛЯД 8 ФІЛЬМІВ ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА

Ню Йорк.— Від неділі 24 березня до неділі 31 березня в ґалерії ЛМКлюбу відбувались сеанси кінофільмів, поставлених або придбаних п. Василем Авраменком у різних роках, між ними таких цінних кінодокументів, як „Тріюмф українського танку", „Українські піонери в Канаді", „Другий Ватиканський Собор" та потрясальної сили кінодокумент „Трагедія Карпатської України", з видатним музичним супроводом авторства д-ра Антона Рудницького. Перед деякими висвітлюваннями В. Авраменко мав слово до глядачів. В кінці кожного сеансу глядачі мали нагоду подивитись два короткі документальні фільми з недавньої подорожі майстра і пропаґатора українського народного танку В. Авраменка в Австралії.

Клівленд, Огайо

50-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

(СІВ). — Клівлендська громада врочисто святкувала 50-літній Ювілей Української Національної Революції та Державної Незалежности. Українські Злучені Організації, Відділ УККА в Клівленді, при допомозі Святкового Ювілейного Комітету підготовив серію імпрез для урочистих Святкувань Української Державности.

Святкування розпочали українські комбатанти під головуванням мец. Топоровича Святочним Вечором з головною промовою д-ра Степана Ріпецького. В імпрезу включено посвячення прапора ОбВУА 24-го вересня 1967 р.

Черговою врочистістю був бенкет-баль 20-о січня 1968 в залі готелю Голленден Гавз. В бенкеті взяло участь понад 300 осіб. Бенкет відкрив голова Відділу УККА мец. С. Волиник. Привітавши сердечно гостей, попросив д-ра М. Папа, голову Ювілейного Комітету, провадити дальшу програму бенкету. Д-р Пап попросив о. д-ра Пелліха, пароха сусіднього Кентону, провести молитву. Після молитви п. Ю. Оришкевич відспівав американський гимн. Акомпаніювала п. Оля Джуман, голова місцевої Студентської Громади.

Головним промовцем на бенкеті був сенатор Огайо Ф. Лавші, який у блискучій промові вказав на ті шляхи, якими українська нація прямувала до своєї незалежности. Він підкреслив своє глибоке переконання, що україна в парі з іншими поневоленими народами заживе знову своїм власним незалежним державним життям.

Після промови сенатора Ф. Лавші проф. Б. Футей, голова ЦЕСУСА, відчитав українською і англійською мовами уривки з IV Універсалу. Проклямацію Української Незалежности губернатора Огайо Дж. Ровдса відчитав інж. Б. Базарко, мейора Клівленду його заступник п. Доно і проклямацію мейора Парми прочитав бувший радний того ж міста п. Н. Шіпка. Привітання склав також мейор міста Братеналь п. Кляйн. В бенкеті взяли участь представники братніх поневолених Москвою народів. Цілий бенкет був переданий місцевою телевізійною станцією ВИВ, яка перевела довше інтерву з сенатором Ф. Лавші.

З рамени Балтійського радіомовлення п. Ерікс Ієвенс перевів інтерву з сенатором Ф. Лавші та з головою Відділу УККА п. С. Воляником. Темою інтерву було: вигляди України та інших поневолених народів на визволення з-під московського колоніяльного поневолення. Інтерву ці були опісля включені в радіогодину балтійської радіопрограми, що була присвячена Січневим роковинам. За гарну цю програму присвячену Україні належиться від української громади щира подяка п. Е. Ієвенс. Бенкет закінчився відспіванням українського національного гимну та молитвою, що її провів о. М. Ганкевич, парох Української Православної Церкви св. Володимира в Пармі. Балем закінчилася ця поважна і вдала імпреза.

22-го січня 1968 р. на центральній площі міста Клівленду перед ратушем відбулося врочисте піднесення українського національного прапора при співучасті представників укр. громади та комісара міста. Був дуже зворушливий момент, бо це вперше в історії клівлендської української громади понад високими хмародерами маяв наш синьожовтий прапор разом з зоряним американським. Багато людей, довідавшись про те, зі сльозами в очах спішили до середмістя, щоб власними очима побачити під небом наш блакитно - жовтий прапор.

Останньою, в серії Ювілейних Святкувань, імпрезою була врочиста Січнева Академія 4-го лютого в просторій залі Чарлс Муні Гай Скул. В Академії взяло участь коло тисячі осіб. Головним промовцем був д-р М. Стахів, знаний наш історик та громадсько-політичний діяч, який у своїй знаменитій промові дав блискучу лекцію державницького думання та патріотизму.

Свято відкрив голова УЗО-УККА мец. С. Воляник, а програмою керував проф. д-р Пап. До апелю зі своїми організаційними прапорами стали молодечі організації Пласт і СУМ. Малеькі діти склали вінець поляглим героям, що впали на полі слави. Американський гимн відспівав Ю. Оришкевич при акомпаніяменті п. О. Джуман. З відчуттям п. В. Кавка віддеклямувала „Фрагмент 22 Січня". Виступили добре зорганізовані та зіспівані жіночий та мішаний хори „Дніпро", знані зі своїх виступів в багатьох містах Америки та Канади під дириґентурою п. Є. Садовського. Хор цей заслуговує на велике признання, бо як і організаційна сторінка під головуванням інж. Р. Трешньовського так і мистецька під дириґентурою п. Є. Садовського стоять на високому рівні.

Співом національного гимну закінчено цю вдалу академію, а з тим і святкування Золотих Роковин Української Державности.

Ню Йорк, Н. Й.

ПОСВЯЧЕННЯ НОВОЇ ЦЕРКВИ В АСТОРІЇ

Парохія Української Католицької Церкви Чесного Хреста в Асторії готовиться до урочистого посвячення новозбудованої церкви при 31-12 та 30-та вул. за проєктом інж. Апол. Осадци, 19-го травня 1968 р. Посвячуватиме Кир Йосиф Шмондюк Єпископ Стемфордської Дієцезії.

Будівельний Комітет під почесним головуванням п. Вол. Вроблевського, з головою Іваном Шеманом та 40-членами заплянував з цієї нагоди видати Пропам'ятну Книгу та влаштувати Бенкет в одній з репрезентаційних заль Асторії. Вже розіслано письма для позбирання привітів та побажань для книги, яка, крім ряду знимок, короткої історії пера М. Курочки по українськи та о. пароха Б. Андрейчука, ЧСВВ по англійськи, буде обіймати список українських організацій в Асторії та фота, включно з фотом Будівельного Комітету.

Для успішного проведення цих урочистостей обрано ряд підкомітетів та комісій, які наполегливо працюють для успішного завершення урочистости, на яку запрошено ряд чужинців.

На Бенкеті виступлять танцюристи під керівництвом п-ні О. Оприско та буде співати церковний хор під дириґентурою проф. Лиська, до танців буде приґравати добра оркестра.

Комітет плянує видати окрему відзнаку у формі ґудзика. Парох о. Б. Андрейчук, ЧСВВ, докладає всіх зусиль для виготовлення трьох мозаїк при вході до церкви на фронті. А всередині має бути велика таблиця з прізвищами всіх жертводавців, яку виконує фірма Вол. Клозника на Квінсі. Довколишні парохії запрошені до участи в цій урочистості. Запрошений ряд визначних українських та американських церковних і світських гостей. Охочі брати участь в Бенкеті повинні зголоситися в парохії до 1-го травня для зарезервування місць, які розподіляють на засаді першенства зголошення.

Д-р Ол. Соколишин
Інформаційний референт Будів. Ком.

СУМІВЦІ КАНАДИ НА ПАМ'ЯТНИК ГЕТЬМАНОВІ МАЗЕПІ

Торонто. — Під гаслом „Юнацтво СУМ на фонд пам'ятника гетьманові Іванові Мазепі в Стокгольмі" відбулась збірка в 17 Осередках Спілки в Канаді, яка у висліді дала 1 447 дол. Найбільше фондів зібрано в Торонті: 320 дол., У Брентфорді 211 дол. та в Монтреалі 140 дол. Збірка в Канаді проводилась на доручення Центральної Управи СУМ у світі.

Шикаґо, Ілл.

БАЛЬ ЛІКАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ

ДЕБЮТАНТКИ И ЕСКОРТИ НА ЛІКАРСЬКОМУ БАЛІ В ШИКАГО

Дебютантки й ескорти (зліва направо): 1. Марта Ястрембська — ескорт Володимир Ривак, 2. Юлія Курівчак — Остап Кашуба, 3. Дарія Филипович — ОлександерШандора, 4. Тамара Кузик — Михайло Фединяк, 5. Христина Мурська — Андрій Дурбак, 6. Сузанна Мерза — Юрій Міськевич, 7 Марта Гарасовська — Богтан Греневич, 8. Христина Цибрівська (Мілвокі) — Юрій Сасвич, 9. Ольга Цурковська — Нестор Попович, 10. Наталія Гик — Юрій Процюк, 11. Ліда Ткачук — Андрій Бойкевич, 12. Ірина Сайкевич — Іван Тисюра, 13. Ляриса Нагірняк (Мілвокі) — Зенон Ліщинський, 14. Олександра Головата — Андрій Мельник, 15. Оріянна Скоморох — Роман Барабаш.

20-го січня перед кількома сотнями публіки з Шикаґо і сусідніх міст відбулася восьма з черги презентація дебютанток з рамени Т-ва Учительської Грмади на репрезентативному балі Т-ва лікарів і об'єднання ветеринарних лікарів. Цей баль із бенкетом відбувся в залі готелю Конрад Гілтон.

Виступ дебютанток попереджує кількатижнева підготова, яку переводить п. Ігор Скубяк під наглядом директора школи українознавства і Батьківського Комітету Пань. Комітет скликала п. С. Кульчицька, зв'язкова Учительської Громади з батьками і молоддю. Очолювала цього року комітет п. О. Гарасовська, якій помагали інші члени комітету та матері дебютанток. Доклали вони всіх старань, щоб виступ їхніх дітей був найкращою виховно-культурною імпрезою. Балевий коміте Лікарських Т-в співпрацював з комітетом пань.

У презентації брало участь 15 дебютанток, більшість з них були абітурієнтки Вищих курсів українознавства Т-ва Учит. Громади. Ескортами для них були переважно студенти університетів і коледжів. Презентації складалися з дефіляди (променади) представлення дебютанток, їхніх батьків і ескорти, привітань господарями балю та промови проф. А. Антоновича, дир. школи, і п. О. Гарасовської, голови комітету. Представляли панночок, батьків і ескорту д-р А. Хрептовський з рамени балевого комітету лікарів і п. О. Гарасовська від Батьківського Комітету. Вітали молодь голова Лікарського Т-ва д-р Іг. Цимбалістий і голова об'єднання ветеринарних лікарів д-р В. Петріна.

Цьогорічний дебют належав до найкращих. Він відрізнявся від всіх інших українських дебютів в Америці однією прикметою.

Дебют організований Учительською Громадою в Шикаґо поставив як правило для батьків дебютанток складати даток з нагоди цієї родинної урочистости на потреби нашого наукового осередку (НТШ) в Сарселі. Впливи зі вступів дебютанток і ескорт господарі балю лікарів кожного року відпускають також на цю благородну ціль. Цього року родичі дебютанток зложили на потреби Осередку НТШ в Сарселі по 10 долярів, а д-р С. Гук 90 дол., і д-р В. Сайкевич 250 дол. на Енциклопедію. Зі вступів дебютанток і ескорти вплинуло 90 долярів. Загальна сума зібрана на НТШ в Сарселі і Енциклопедію виносить 560 дол.

Минулими роками Батьківський Комітет приймав по-жертви і від гостей балю і це перевищувало часом цьогорічну збірку. Треба підкреслити, що і лікарські т-ва дають дохід з балю і бенкету на харитативні цілі (С-ХС). Так практикують і організатори дебютів серед інших народів, з тою різницею, що їхні індивідуальні датки становлять деколи 100, 500 і 1000 долярів. Батьківський Комітет спонзорував ще й одну сторінку в ілюстрованім журналі „Екран" сто доляровим датком.

Н. Н.

Ню Йорк, Н. Й.

Д-Р Б. ЛАСТОВЕЦЬКИЙ ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ ОУА „САМОПОМІЧ"

(О. С.) На Річних Загальних Зборах Відділу ОУА „Самопоміч", 17 березня, якими керувала президія в складі д-р Вас. Палідвор — голова, мгр. Евг. Лозинський — заступник та д-р Ол. Соколишин — секретар, на голову обрано д-ра Богдана Ластовецького та 12-ох членів Управи, контрольну комісію з проф. Мих. Лисогором на чолі та товариський суд з д-р Вас. Палідвором, як головою. Збори відкрила в заступстві хворого уступаючого голови інж. Р. Білинського, п-ні Лідія Ластовецька привітанням присутніх та молитвою за померлих 25-ох членів, яку присутні 54 члени відмовили стоячи.

Про діяльність ОУА „Самопоміч", Відділ в Ню Йорку, звітували інсп. Іван Василишин, та дир. Евст. Бехметюк, за Фонд здоров'я інж. Р. Раковський. Зі звітів було видно, що відділ є один з найбільших в Америці, бо згуртовує 1667 членів, тому є оправданий до вибору більшої кількости делеґатів на загальні збори, платить точно свої відсотки до централі та є в дійсності її опорою.

Відділ спонзорує кредитівку та Школу Українознавства під керівництвом інсп. Ів. Василишина, яка міститься в школі св. Юра та в якій навчаються 160 учнів. Відділ має свою бібліотеку, 1500 чисел, та дає допомогу і поради всім потребуючим. Співпрацює з іншими організаціями, зокрема з відділом УККА в Ню Йорку та спонзорує майже всі наші імпрези в цім місті. Переводить збірки на Народний Фонд УККА, Українську Медично-Харитативну Службу в Европі, збірку „Діти Дітям", Кодус, СКВУ, Фонд Катедри Українознавства та інші.

Голова відділу зокрема працював над питанням української молоді та її задержання при українстві. Відділ держить контакт з американським урядом еміґрації та натуралізації, як також бере участь в окремих нарадах забезпеченових американських товариствах. Піддержує і кольпортує журнал „Наш Світ", який виходить 20 років в Ню Юорку.

Скарбник дир. Евст. Бехметюк звітував про фінанси відділу, який по стороні приходів мав в 1967 р. 8,445.18 дол. та готівку 2,562.54 дол. Разом 11,077.72 дол.. Розходів було 8,580.34 дол. Готівка в касі на 31.XII.1967 р. була 2,427.38 дол., вкладена в кредитівці на книжечці. Школа Українознавства мала 8,801.04 дол. приходів, 4,780.02 дол. розходів, в касі осталося 4,021.02 дол.

Опісля обрано 22-ох делеґатів на заг збори централі та запрошенням присутніх на каву, закрито збори.

Чародійне авто

Захоплення синків моїх приятелів звернуло мою увагу на книжку для дітей Лесі Храпливої п. н. „Чародійне авто", з ілюстраціями проф. Петра Андрусева, Ню Йорк 1962, сторін 95. Тому прийшлося мені ще раз прочитувати їм цілі уступи, відповідати на сотні питань і самому захоплюватись цією книжкою, що виповнює в нас важливу прогалину дитячої літератури.

Починається оповідання незвичайною подією в житті Костика і Ростика, які дістали під Різдво дар-мрію всіх хлопців, — авто. Всіли, пустили його в рух чародійним ґузиком, і воно проносить їх — з різними пригодами, — через усі доби історії України. Від динозаврів почавши, ідуть вони в трипільську добу, далі в княжу добу русичів, зустрічаються з папським леґатом Опізо, що віз королівську корону князеві Данилові, зустрічаються з князем Острозьким, Хмельницьким, Мазепою, Тарасом Шевченком, вкінці із Січовими Стрільцями, і доїжджають аж в добу відновлення української державности. Побували навіть у Хусті на Карпатській Україні, тільки Буковину скривдили, мабуть чародійний ґудзик щось попсувався.

Ідея книжки захоплює уяву дітей і дає їм начерк всієї нашої історії. А всі доби нашої минувшини ілюстрував прегарно наш заслужений маляр Петро Андрусів і дав у своїх образах цілу історію і розвій ноші мирян та одягу війська. І мова теж достосована до слівництва та фразеології поодиноких діб історії.

Тому з щирим признанням і молодечим захопленням відзначаю цю книжку і благаю авторів, щоб це чародійне авто, у другому виданні, доїхало й до Чернівець. Бо я свято обіцяв моїм друзям про це подбати!

Роман Смаль-Стоцький

„ДНІ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ

Звертаємо увагу читачам, що там відбудуться не „Дні української культури", а лише „культури України". Вони триватимуть від травня до липня, де саме — київська „Культура і Життя" з 21 березня не повідомила. Виступатиме хор. ім. Верьовки та декілька співочих колективів, буде показана фотовиставка про „досягнення" совєтської України, фотовиставка „про співдружність совєтських і чехословацьких воїнів", а Київський будинок моделів покаже ... найновіші „моди сучасного одягу та українських національних костюмів" (взятих із театрального реквізиту).

Реєстрація українських бібліотек, архівів та українських колекцій

Відомо, яке значення має для дослідника української проблематики список українських бібліотек, архівів та українських бібліотечних та архівних колекцій. На жаль у нас такого списка, ані нашого, ані в американських довідниках не має. Нп. в недавно опублікованому видавництвом Бовкера довіднику предметних колекцій в американських та канадійських бібліотеках є поміщених всього сім українських колекцій, з того одна українського музею, одна української католицької школи, а п'ять в американських та канадійських бібліотек. Немає жадної згадки про українські колекції також у списку слов'янських колекцій того ж довідника.

Тепер слов'янська секція при Американській Бібліотечній Асоціяції приготовляє довідник слов'янських колекцій, знову ми цю нагоду, не через затії ворожих нам чинників, а через наше таки недбальство, можемо проґавити.

Щоб на майбутнє запобігти такому станові і щоб і самим знати і другим показати, що маємо, Головна Управа Товариства Українських Бібліотекарів Америки проголошує **Реєстрацію українських бібліотек, архівів та українських бібліотечних колекцій в бібліотеках та архівах ЗСА та Канади.** Нас цікавлять бібліотеки та колекції без огляду на їх величину, тип, призначення і чи збірки є вилучені в осібні одиниці, чи розкинені в бібліотеці за предметами.

Для успішного і якнайскоршого переведення цієї реєстрації Головна Управа Т.У.Б.А. звертається до українських бібліотекарів і непрофесійних бібліотечних працівників, викладачів високих шкіл, студентів, керівників українських наукових та громадських установ, українських бібліотек, музеїв та архівів, україн. церковних чинників та поодиноких громадян, які мають якінебудь інформації про українські бібліотеки, архіви та українські бібліотечні чи архівні колекції на терені ЗСА та Канади, допомогти нам в цій важній справі.

Просимо подати на адресу:

Association of Ukrainian Librarians in America,
2453 W Chicago Ave,
Chicago, Ill., 60622

слідуючі інформації:

1) Назва бібліотеки та її докладна адреса. 2) Означення чи то українська бібліотека (архів) чи українська колекція в американській (канадійській) бібліотеці (архіві). 3) По змозі прізвище особи відповідальної за колекцію. 4) Приблизну скільксть томів чи архівних одиниць. 5) Що входить в склад колекції (тип матеріялів). 6) Чи колекція скатальогізована. 7) На яких умовах можна користуватися нею. 8) Заввагм.

За Головну Управу Т.У.Б.А.
Д-р Роман Верес
голова
Мгр. Еміль Басюк
секретар

Рочестер, Н. Й.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО КЛЮБУ

17-го березня відбулися Загальні Збори Українського Вест - Сайт Клюбу в своєму новому приміщенні при 1101 Нортон Стріт. Зборами проводив голова Президії п. Роман Куціль, а секретарював п. Михайло Ринаш.

По вислуханню звітів уступаючої Управи, збори одобрили дотеперішню діяльність, бо уступаюча Управа мала багато роботи в минулому році, а саме шукала за добрим місцем для нового Клюбу і по довшому часі закупила Клюб від Рочестерської поліції при Нортон вулиці. Будинок треба було ремонтувати, щоб в ньому можна було відкрити діяльність і працю. Уступаюча Управа в короткому часі все відремонтувала і дала змогу відкрити Клюб. По короткій дискусії збори уділили уступаючій Управі абсолюторію і приступили до вибору Управи на слідуючий рік. До нової Управи увійшли: голова — С. Ольшанський, М. Лилак — заст. голови, М. Ринаш — секретар, М. Єйна — фінансовий секретар, М. Бабюк — касовий. Контрольна Комісія: П. Кузеляк — голова, С. Буган і П. Добош — заступники голови. До Управи директорів: С. Теліга, М. Бабюк, М. Колодій, Й. Тимоць, Є. Дацишак, і В. Головка.

По закінченню зборів голова Клюбу п. Ольшанський попросив всіх членів про дальшу співпрацю для розвитку Українського Вест - Сайт Клюбу.

Павло Добош

Клівленд, Огайо

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ХОРУ „ДНІПРО"

17-го березня відбулися Річні Звичайні Загальні Збори хору „Дніпро". Зборами провадила Президія, яка складалася із трьох осіб: Петро Гордійчук — голова, Степан Небеш — заступник Евген Палка — секретар. Звітували члени уступаючої Управи, яких працю, на пропозицію Контрольної Комісії, одобрили Загальні Збори з окремим відзначенням і похвалою для дириґента і мистецького керівника хору — Евгена О. Садовського. Концерти у містах ЗСА і Канади, місцеві концерти і виступи та новозорганізована оркестра хору „Дніпро" свідчать про його багатогранну діяльність і ріст.

Збори обрали нову Управу, до якої увійшли: Роман Трешньовський — голова, Степан Кухта і Зеновія Крук — заступники, Ірена Місько — секретар, Василь Кухта — скарбник, Олег Мороз — орг. референт, Ґалина Бодик — бібліотекар, Евген Палка і Марія Стрийська господарі, Омелян Макогін — референт преси і зв'язків. Обрано також 5-ти членну Контрольну Комісію і 3-членний Товариський Суд.

Загальні Збори висловили подяку членам-добродіям і членам-прихильникам за їхню грошову допомогу хорові покрити кошти подорожі до Монтреалю, щоб завезти на Експо 67 українську пісню. Прізвища їхні та висоту датків під спонтанний аплявз Загальних Зборів відчитав скарбник хору Василь Кухта, а саме: Панство Сагайдак, Мураль і Син, Парма Сейвінґс (І. Тарнавський), Г. Управа „Провидіння", Колодій Михайло, д-р Андрій Жгута, д-р Микола Дейчаківський, д-р Лонгин Шанковський, „Космос" — І. Ґірняк, похоронне заведення Головчак, Панство Руденські,, П. Петрівський, Михайло Задерецький, Василь Василик і Ігор Юрків.

Хор „Дніпро" запрошений до виступів на Міжнародній Виставі Гемісфер 68 у Сан Антоніо, до виступу на місцевій кольоровій телевізії у програмі Фестиваль Національностей та до участи у Шевченківській Академії, яка відбудеться 30 березня у Клівленді. Загальні Збори пропонували новообраній Управі організувати добродійні концерти на допомогу нашим братам в Україні і по концтаборах Сибіру, які засуджені за оборону української правди. На найближчому засіданні Управа має вирішити також висоту датку на Фонд Катедри Українознавства. Треба без перебільшення об'єктивно признати, що хор „Дніпро" є одним із найпозитивніших товариств і приносить добру славу не лише своїм членам, але і всій українській громаді у ЗСА, а українському Клівлендові зокрема.

Омелян Макогін

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

В КИЇВСЬКОМУ „МОРІ" ДО РЕШТИ ВИЛОВЛЮЮТЬ РИБУ

Після минулорічного мору — масової гибелі риб через відсутність достатньої кількости повітря в штучному „морі" (тепер спеціяльно вентилюють воду), нове лихо спіткало риб'ячу породу в Київському „морі": там так завзято і напевно не з доброго життя, виловлюють рибу, що вона може взагалі зникнути. Тому і з'явилась наступна рекомендація в „Радянській Україні" з 12 березня: „Необхідно вести рішучу боротьбу з браконьєрством, з порушенням правил рибної ловлі. Треба встановити цілодобове чергування працівників інспекції та міліції у заборонених зонах, щодня висилати в район Ірпінської дамби оперативну групу міліції. Автоінспекція має заборонити під'їзд автотранспорту до Ірпінської греблі, для чого слід встановити пости вище заплави Лютежа та в Димері". Очевидно, вирішувати риб'ячу проблему з допомогою загонів міліції можна та й доведеться, коли не буде досить риби в магазинах для харчування населення.

КРИТИКУЮТЬ ВЛАСНІ ПАРТІЙНІ ВИДАННЯ

Партійно - пропагандивні видання в УССР лежать по крамницях, а деякі крамниці навіть уникають їх брати на продаж. „Радянська Україна" з 17 березня скидає вину ... на видавництва:

„Значну допомогу подали б видавці партійним організаціям, коли б вони розширили випуск книг про конкретний досвід ідейно - виховної роботи серед трудящих. У деяких з них вона оцінюється кількістю заходів, їх вплив на виробничі справи описується прямолінійно і спрощено. Цей недолік характерний для ряду брошур як Політвидаву України, так і видавництв „Донбас", „Каменяр", „Маяк", „Прапор" Крим", „Промінь", „Карпати"..." Маси читачів не цікавляться партійною літературою, бо в ній немає живої думки, нових ідей, а є постійні поклинкування на „вождів комунізму", які своїми „вченнями" обдурили навіть комуністів.

ПОНАД 3 000 МУЗЕЇВ В УКРАЇНІ

Мова про „понад 3 000 музеїв, створених громадськістю", себто не за фонди держави, що й підкреслила „Культура і Життя" 21 березня. Деякі колгоспи йдуть назустріч новоствореним музеям, здебільшого про минуле, в Україні, але не всі: „У Чернівецькій області вчитель історії з села Брдениці З. Михайлюк більше трьох років збирав експонати, писав історію рідного краю, заохотив і своїх учнів. Коли все було готове, він звернувся до голови сільської Ради І. Гренделя з проханням оглянути зібраний скарб і виділити кімнату для музею. — Пристосуй кімнати своєї оселі, завше матимеш відвідувачів, — відповів той ...".

НАЙНОВІШЕ ІДОЛОПОКЛОНСТВО

У зв'язку із 100-річчям з дня народження російського письменника Максима Горького, московська преса ставить його за приклад молодим літераторам, як треба слухати накази партії. В Україні „горкіяда" дійшла до ідолопоклонства. Останні тижні київські газети пишуть про М. Горького „без відриву від виробництва", також ставлячи його за зразок для молодих письменників в Україні. Про великодержавного шовініста Горького „Молодь України" з 27 березня писала в тоні возвеличення: „Багато українських письменників мали щастя особисто зустрічатися з Горьким, працювати з ним пліч о пліч. І кожен з них зберіг про нього найтепліші спогади як про письменника, про невтомного організатора літературних сил і єднання народів нашої країни".

Вашинґтон, Д. К.

ВІСТІ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ СЕМІНАРІЇ

15-го березня Осередок Українських Студій вшанував Шевченківську річницю доповіддю проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького про „Релігійну проблематику в поезіях Тараса Шевченка". Головував ВПреп. о. д-р Мелетій Война ЧСВВ, професор Католицького Університету Америки. Засідання Осередку відбулося в кемпусі, в рямках курсу української мови в Католицькому університеті.

Доповідач, на основі численних цитат, з'ясовував змагання поета узгіднити існування зла у світі і України з існуванням милосерного Бога-Батька. Проф. Р. Смаль-Стоцький живо зілюстрував, як Шевченко, за зразком старозавітних пророків звертався до Господа за поміччю проти російського царату, бо абсолютизм і кріпацтво він уважав головним корінням всього зла українського народу. Пізніше Шевченко поширив вину за зло і на українських панів, що пошилися у російських дворян. Шевченко ніколи віри у Бога не стратив і завжди, як той праведний біблійний Йов, продовжував молитися Богові за Україну і її волю.

19 березня був великим днем Осередку Українських Студій. Гостем Семінарії і Осередку був визначний чоловий візантолог і історик Сходу, ВПреп. о. д-р Франциск Дворнік, професор Гарвардського університету. Гостя привітав ректор Семінарії, ВПреп. о. д-р Василь Макух, який згадав, що вже перед семи роками Семінарія мала честь вітати його в своїх мурах. Проф. Роман Смаль-Стоцький з'ясував його життєвий шлях і наукові осяги та представив його слухачам.

Проф. Ф. Дворнік доповідав про „Місію св. Кирила і Методія". Крок за кроком він представив перебіг тієї складної місії разом з цілим політичним тлом Візантії та Риму і Німецького Райху. Він підкреслив живі зв'язки Чехії з Києвом та згадав, що в Сазавському манастирі коло Праги є престольні реліквії українських князів-мучеників Бориса і Гліба. Проф. Дворнік виявнив причини невдачі місії і її переслідування німцями, переповів, як то Болгарія врятувала Кирило-Методієвське християнство і як воно звідтіля перейшло до нового осередку в Києві. Проф. Дворнік заповів, що закінчив і віддає до друку нову працю п. н. „Місія до слов'ян — Кирило й Методій", де сучасний стан дослідів буде подрібно представлений.

По півторагодинній доповіді почалися питання і дискусія, в якій взяли участь проф. Р. Смаль-Стоцький, проф. о. Война і семінаристи. По закінченні Семінарія вшанувала достойного гостя перекускою і в гутірці з гостями і семінаристами провів проф. Дворнік ще майже дві години.

Прощаючи гостя, проф. Р. Смаль-Стоцький згадав про допомогу, яку Чехія дала українській еміграції по першій світовій війні, про Український Вільний Університет, Подєбрадську Академію, Драгоманівський Інститут, Мистецьку Студію — і запевнив його, що українські науковці в глибокій вдячності пам'ятають про ці факти, а наших майбутніх священиків завізвав, якщо будуть їхати до Риму, їхати через Прагу.

„Шість мільйонів бельгійців голосували в минулу неділю у парляментарних виборах. Головною спірною справою є прадавня бельгійська мовна проблема, з приводу якої впав також останній уряд. В минулому парляменті було 77 соціяльних християн, 64 соціялістів, 48 лібералів, 22 народників, 6 комуністів і 5 інших.

Молодечий ансамбль при УМІ потребує допомоги

Філядельфія. — Український Молодечий Ансамбль при УМІ, під мистецьким керівництвом диригента проф. Юрія Оранського, в якому згуртовані 100 молодих співаків, хористів та музик, дав завдаток на купівлю власного будинку, необхідного для навчання, проб оркестри і хорів, зберігання інструментів, музичної бібліотеки і т. д. Зібраних між між дітьми і частиною батьків фондів не вистачає на необхідну більшу вплату, після чого ансамбль зможе ввійти в будинок (тепер не має де провадити навіть проб). Правління Молодечого Ансамблю прохає прихильників української культури підтримати пожертвами цей необхідний задум. Пожертви на купно дому слати на адресу:

Ukrainian Music Institute, 1304 W. Rockland St., Philadelphia, Pa. 19141.

Піттсбурзька Округа УНСоюзу відбула...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

були куди більші. Після цього гол. секретар подав ряд практичних порад для поліпшення праці в Окрузі та закликав приявних до збільшеної праці в цім і наступнім роках, які є роками великих 75-річних ювілеїв „Свободи" та в наступному році самого УНСоюзу.

Головний радний Степан Гавриш детально представив працю Округи в минулім році і подав свої спостереження та поучення щодо праці в цім році. В минулому році на терені Округи об'єдналися малі Відділи, але не всі об'єднані Відділи працюють задовільно, а це була мета об'єднання. Ювілейні святкування повинні допомогти в розбудові членства й їх треба використати для познайомлення громадянства з великими користями забезпечення в УНСоюзі. Він роздав приявним численні інформативні брошури УНС і закликав з них користати. Після доповідей відбулася дискусія, в якій забирали голос К. Сачко, гол. радний А. Джула, П. Кочірка, інж. М. Корчинський, кол. заступниця гол. предсідника п. Марія Малевич, інж. М. Комічак, П. Мичел і інші. Збори схвалили підготовити бенкет для відмічення 75-річчя „Свободи" та допильнувати, щоб всі Відділи виконали ювілейну квоту збільшення членів. Нараду для влаштування бенкету назначено на 19-го травня ц. р.

До нової окружної управи поновно обрано на голову Карла Сачка, на містоголову інж. Михайла Комічака, на секретаря Петра Кочірку, на касира Михайла Гладя й до Контрольної Комісії Захарію Коваля, на голову, і Волтера Рефта та Івана Мигаля. Гол. радний Андрій Джула ввійшов до окружної управи з уряду. Наступного дня ранком відбулися, в приявності головних урядовців, окремі збори 276-го Відділу в Ембридж, для поладнання відділових справ та оживлення діяльности Відділу. Проводив тими зборами голова Відділу Захарій Коваль. Після зборів, на запрошення інж. Комічака, головний секретар передав місцевій громаді та піттсбурщині привіт від УНСоюзу, запрошуючи тих, що ще не забезпечилися в УНС, зробити це в ці ювілейні роки.

СУМІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ У ГАРТФОРДІ

Гартфорд, Конн. — Дня 31 березня в залі УНДому відбувся концерт, здійснений силами мистецьких груп з Осередку СУМ ім ген.-хор. Т. Чупринки в Ню Йорку, під керівництвом К. Василика. Виступали дівочий хор під орудою інж. Степанюка, Молодечий Ансамбль Бандуристок під кер. П. Даниліва, Ансамбль танцюристів під кер. О. Гендзи, якому приґравала оркестра Б. Гірняка. Конферанс'є — письменниця Мирослава Ласовська, акомпанював Тарас Левчицький. Заля була заповнена публікою, концерт успішний.

Нова платівка п-ва Мацюків

На обкладинці нової довгограйної платівки великим літерами позначено, англійською мовою: „Українські сольо і дуети з оркестрою" у виконанні Ії та Любомира Мацюків, портрети яких бачимо на першій сторінці обкладинки, а на другій — портрет диригента оркестри Сао Пауло, Джорджа Кашас (Юрія Каші?). Перед тим, як почути в дійсно професійному виконанні пісні й дуети в обробці чи авторства М. Лисенка, Ф. Надененка, Д. Січинського, К. Стеценка, В. Заремби, В. Шутя, американський покупець платівки прочитає відомості про виконавців. Сопрано Ія Мацюк почала вивчати спів у Львові, закінчувала у Відні, концертувала по війні в кількох країнах Зах. Европи, потім у Бразилії виступала з власними концертами, через телевізію, по радіо... Любомир Мацюк, ліричний тенор, переможець Конкурсу молодих співаків у Львові, вчився у Берліні й Відні, після низки виступів у Бразилії одержав почесне звання „Майстер белькато", виступав з успіхом у прапрем'єрі бразилійської нової опери „Аніта" Ґарібальді... Тепер обоє мистців співу перебувають у Шикаґо. В недалекому від того міста Глен Еллин, Ілл., американська фірма „Супер Рекордінг" випустила цю найновішу їхню платівку, де голоси співаків увиразнює і підкреслює така ж професійна оркестра. Важливе й те, що в замітках про виконавців згадано про Україну, як Батьківщину співаків та композиторів, твори яких з талантом виконують Ія і Любомир Мацюки. Самозрозуміло, платівка потрапить, в першу чергу, і потрапляє до українських родин за кордоном, але вже декілька сотень її за відносно короткий час встигли потрапити й до американських родин, які цікавляться світовою музикою. (Л. П.)

У МИНУЛУ НЕДІЛЮ ЙШЛИ У ЛИВАНІ ПАРЛЯМЕНТАРНІ ВИБОРИ, при чому в різних пунктах країни дійшло до кривавих сутичок з поліцією. Згинули найменше 3 особи і кільканадцять було поранених. Три міністри зреклися на знак протесту проти поведення місцевих властей. Вислід виборів не проголошено.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ ОСТРОВА СТАТЕН АЙЛАНД, Н.Й.

— влаштовує —

в неділю, 7-го квітня 1968 року

о год. 3-ій по пол. в залі
УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ СВЯТОЇ ТРІЙЦІ
при 288 Vanderbilt Ave. на Статен Айленд

ШЕВЧЕНКІВСЬКУ АКАДЕМІЮ

В ПРОГРАМІ:

Відкриття — Павло Телішевський. Святочна промова — проф. Павло Савчук. В мистецькій програмі візьмуть участь: Хор місцевої Української Школи під орудою пані Лідії Котлярчук, Хлоп'ячий Квартет під управою Тараса Церкевича, Церковний Хор під диригентурою Степана Хандоги. Вибрані твори Шевченка відтворять інж. Кость Церкевич та пані Варвара Левинська, як також діти зі Школи Українознавства та Пласту. Сольові репродукції у виконанні панів: Степана Хандоги, Ігоря та Евгена Котлярчуків. Мистецьке оформлення програми та сцени в руках ВП. Пань: Софії Мацелюх та Варвари Левинської.

До участи запрошуємо все Українське Громадянство Острова та інших поблизьких округ. УПРАВА

УВАГА — БАТЬКИ!

Цією дорогою подаю до відома, що при Кр. Рефераті УПНоваків в ЗСА

ЗОРГАНІЗОВАНО РІЙ НОВАКІВ-САМІТНИКІВ

До нього можуть належати діти у новацькому віці, що живуть далеко від пластових осередків. Праця роя буде проходити дорогою листування із батьками, в якому вони діставатимуть інформації, як підготовляти новаків до переведення новацьких проб. Зголошувати дітей і писати за докладними даними прошу до впорядниці самітників пл. сен. Ольги Н. Кулинич, на адресу: 92 — 2nd Avenue, New York, N.Y. 10003.

пл. сен. Володимир Мельник
Кр. Референт УПНоваків в ЗСА

НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ!

В п'ятницю, 5-го квітня 1968 року

о год. 7:30 веч.
в ДОМІВЦІ Т-ВА „ДНІСТЕР", 361-го ВІДДІЛУ УНС при 119 Еве. „А", між 7 і 8 вулицями в Ню Йорку

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС міста НЮ ЙОРКУ і околиці

до участи в яких запрошені Урядовці, Представники та конвенційні Делеґати наступних Відділів:
4, 5, 6, 8, 16, 19, 46, 66, 69, 86, 88, 117, 129, 130, 158, 184, 194, 195, 200, 203, 204, 210, 211, 256, 267, 293, 310, 325, 327, 361, 393, 433, 435, 450, 455, 457, 485 і 489.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Прийняття протоколу попередніх Зборів.
4. Звіти з діяльности Окружного Комітету.
5. Дискусія над звітами.
6. Уділення звільнення Окружній Управі.
7. Вибір Окружної Управи та Контрольної Комісії.
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1968 рік.
9. Доповіді Головних Урядовців.
10. Дискусія та ухвали.
11. Закриття зборів.

У святочній частині Зборів відбудеться вручення почесної плякети Нюйоркській Окрузі за працю в 1967 р. та плякети нового члена Клюбу Заслужених Союзовців п. Миколі Хоманукові, секретареві 5-го Відд. УНС в Асторії, й зірок заслуги давнім членам Клюбу, д-рові Василеві Палідворові і інж. Іванові Василишинові.

У Зборах візьмуть теж участь
ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ.

Закликаємо всі Відділи і їх уряди та конвенційних Делеґатів, як і інших активних союзовців, взяти участь у цих Зборах.

ПІСЛЯ ЗБОРІВ — ПЕРЕКУСКА

За Управу Окружного Комітету:

І. ФЛІС, голова — ІВАН МАЛЕЦЬ, секретар

ПЕРТ АМБОЙ і ОКОЛИЦЯ!

В неділю, 7-го квітня 1968 року

в год. 4:00 по пол.
в приміщенні
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 760 State Street — Perth Amboy, N.J.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС

в яких повинні взяти участь Урядовці, Представники та конвенційні Делеґати ось таких Відділів УНСоюзу:
104, 155, 168, 209, 294, 312, 332, 342, 344, 349, 353, 372

з місцевостей:
Перт Амбой, Плейнфілд, Бавнд Брук, Айселин, Картерет, Рагвей, Менвил, Раритан і Ню Бронсвик.

В зборах візьме участь:
ВОЛОДИМИР СОХАН, заст. гол. предсідника і СТЕПАН ГАВРИШ, гол. радний і обласний організатор УНС

До участи в зборах запрошуємо також всіх Членів УНС та Українських Громадян цих місцевостей.

ЗА ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ:

Михайло ФЕДИНИШИН, предсідник — Інж. Володимир ЯНІВ, секретар

Управа Пластової Оселі „Вовча Тропа"
в ІСТ ЧЕТГЕМ

Пошукує до праці під час літнього сезону 1968 р. таких робітників.

1. АДМІНІСТРАТОРА
2. КУХАРЯ
3. МУЖЧИНУ ДО ЗАГАЛЬНОЇ ПРАЦІ І НАПРАВОК (ГЕНДИМЕНА)
4. ЛІЦЕНЦОВАНУ МЕДСЕСТРУ

Письмові зголошення просимо слати на адресу:
PLAST-CAMP, 140 — 2nd Ave., New York, N.Y. 10003
до кінця ТРАВНЯ

ПЛАСТ — Організація Української Молоді
Крайова Пластова Старшина — Крайова Таборова Комісія

Пластуни Сеньйори!

Старше Пластунство!

ГОЛОСІТЬСЯ НА КОМАНДАНТІВ І КОМАНДАНТОК ПЛАСТОВИХ ТАБОРІВ

Ваші кваліфікації будуть перевірені при зголошенні. Головно є побажані пластуни з таборовим досвідом (бувші члени проводів таборів). Інші кваліфікації також береться до уваги.

Зголошення та всі запити слід слати на адресу КПС:
PLAST INC., 140 Second Ave., New York, N.Y. 10003
Телефонувати: (212) GR 5-6960

Замість квітів на свіжу могилу нашої Дорогої Мами
бл. п. КАРОЛИНИ САВЧУК
яка померла 3. 10. 1968 р.
зложили на будову нової Церкви в Бронксі:
п-во Е. Костеки, Л. Сиґоднія, С. Шміґлі, Н. Крумшини, Варчаки, П. Стецюки, В. Костюки, С. Стахові, М. Борисенки, А. і С. Лепкі, д-р Р. Смик, Союз Укр. Керґонксон.
Разом суму 165.00 долярів.

ІНІЦІЯТИВНИЙ КОМІТЕТ у ДІТРОЙТІ

— ВЛАШТОВУЄ —

в неділю, дня 7-го квітня 1968 року, в год. 4-ій по пол.
в залі Українсько-Американського Осередку
при вул. Карпентер ч. 2965

Інформаційні збори

на яких основну доповідь на тему:
„ПРО ЩО ГОВОРЯТЬ СУЧАСНІ ПОДІЇ В УКРАЇНІ?"
виголосить
Д-р МИРОСЛАВ ПРОКОП з Ню Йорку

Після доповіді ЗАПИТИ й ДИСКУСІЯ.

Запрошуємо широкі круги Української Громади Метрополії Дітройту й околиці до численної участи в Зборах.

ІНІЦІЯТИВНИЙ КОМІТЕТ:

Василь Витвицький, Катерина Бранка-Кривуцька, Ярослав Голуб, Олександер Зозуля, Василь Колосюк, Іванна Кучер, Володимир Несторович, Любомир Татух, Петро Трепет, Василь Шкудор, Іван Янчишин

Ділюся сумною вісткою з Українським Громадянством, Друзями та Знайомими,
що 19-го березня 1968 року в шпиталі Vineland, N.J.
відійшов у Вічність, після серцевого припадку
мій МУЖ

КОНСТАНТИН СЕРГІЙОВИЧ ТУПТІЙ

народжений 1894 року на Полтавщині.
ПОХОРОН відбувся 21-го березня 1968 року у Православній Церкві в Millville, N.J.

В глибокому смутку —
30 березня 1968 р. — дружина ГАННА ТУПТІЙ

У великому смутку сповіщаємо наших Приятелів і Знайомих,
що раненько дня 17-го березня 1968 року
згинув в автомобілевій катастрофі

бл. п. ІВАН ВОЛОДИМИР ІВАСИШИН

народжений 23-го січня 1946 року в Німеччині, який пройшов військову службу в ЗСА і війну у В'єтнамі.
ПОХОРОН відбувся у середу, 20-го березня 1968 р. з похоронного заведення А. Градовського в Дітройті, до церкви св. Івана Хрестителя, а відтак на цвинтар St. Hedwig.

РОДИНА

ПОВІДОМЛЯЄМО УСІХ ПЛАСТУНОК І ПЛАСТУНІВ та ЧЛЕНІВ ПЛАСТПРИЯТУ СТАНИЦІ НЮ ЙОРК, як і ВСЕ ГРОМАДЯНСТВО, що

в суботу, 6-го квітня 1968 року

о год. 9.45 ранку відбудеться
у церкві св. ЮРА, при Іст 7-ій вулиці

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
ЗА СПОКІЙ ДУШІ
сл. п. д-ра ОЛЕКСАНДРА ТИСОВСЬКОГО
Основоположника Пласту

Після відправ — Жалібний Апель в залі школи св. ЮРА. Збірка Пластунів і Пластунок в повних одностроях о год. 9:15 ранку.

СТАНИЧНА СТАРШИНА І ПРОВІД ПЛАСТПРИЯТУ

У неділю, 7 квітня ц. р. в 12-ій год. дня

У РІЧНИЦЮ СМЕРТИ НЕЗАБУТНЬОЇ

бл. п. ОЛЬГИ ГЛАЗКОВОЇ

будуть відслужені

ПАНАХИДИ
ЗА ВІЧНИЙ СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ

в храмі ВСІХ СВЯТИХ Української Православної Церкви в Ню Йорку, 206 Іст 11-та вулиця,
й на місці Її Вічного Спочинку на православному відділі на цвинтарі Валдфрідгоф у Мюнхені, Німеччина.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, дня 17-го березня 1968 року
відійшов у Вічність
наш Найдорожчий СИН і БРАТ

бл. п. ІВАН ВОЛОДИМИР ІВАСИШИН

на 22-му році життя.

В днях безмежного горя і втрати — поспішили Рідні, Приятелі і Знайомі з духовою та фінансовою підтримкою, з висловами співчуття, особисто, листовно, телефонічно та при допомозі телеграм і цим причинились до полегшення нашого горя, за що складаємо щиру подяку.

Щиро-сердечно дякуємо Всечесному о. монс. М. Бохневичеві, о. Яримакові і о. Ручці за відправу Парастасу і всіх похоронних обрядів та за прощальні слова в церкві св. Івана Хрестителя.

Всім Тим, які зайнялись і приготовили поминки в Укр. Народному Домі, та Тим, що жертвували на Служби Божі, прислали квіти. Тим, що несли домовину, Всім, що взяли участь в Парастасі і похороні, а окрема подяка Товариству СУМА, які взяли активну участь через цілий час нашого горя. Найсердечніша подяка всім Тим, які чимнебудь причинились віддати останню прислугу нашому, Найдорожчому Покійному Іванові Володимирові.

ДМИТРО — батько
МАРІЯ — мати
БОГДАН — брат
ІВАШИСИН

Ділимося з Пластовим Братством та всім Українським Громадянством сумною вісткою, що
дня 29-го березня 1968 року у Відні, Австрія,
відійшов на Вічну Ватру на 81-му році життя,
наш Почесний Член, ВЕЛИКИЙ КОМТУР — ДРОТ

сл. п.

Проф. д-р. Олександер Тисовський

Вельмишановним Дружині і Синові Покійного, висловлюємо наше щире й глибоке співчуття.

3-ій КУРІНЬ УПС і УСП „ЛІСОВІ ЧОРТИ"

В пошану Покійного, складаємо на Пластовий Вишкільний Фонд ім. Дрота 100.00 долярів.

СПОРТ

„Тризуб" (аматори) — „Редінг" 3:3

У передзмагу відбули аматори „Тризуба" зустріч із дружиною „Редінг", яка закінчилася нерішеною 3:3. Ворота для „Тризуба" стріляли: Тимків 2 і Чубатий 1.

Я. Татомир

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — ЕЛІЗАБЕТ СК 1:3

Юньйон, 24-го березня. — Були це другі змагання фіналу стейту за Чашу ЗСА, що їх зарядив стейтовий чашовий Комітет ЮССФА у висліді протесту Елізабетського СК після перемоги „Ч. Січі" 1:0 в першій зустрічі.

Причиною протесту для Елізабету був футболіст „Ч. Січі" Іван Бутенко, який минулої осени перейшов із аматорської дружини „Ч. Січі" до першої, де і виступає досі. Бутенко разом з Касіяненком, були формально оформлені в АФЛізі. Виявилося одначе, що Бутенко залишився чомусь не виресстрований із Шейфер Ліги де виступає аматорська дружина „Ч. Січі". На якій підставі тоді зарестровано його в АФЛізі?

Не бажаючи вступати до „війни" з не дуже прихильними до українського футболу стейтовими „батьками", управа УСТ „Ч. Січ", була готова відкликати першу дружину від дальшої участи за Чашу, одначе розглянувши практичну сторінку справи, дала можливість нашим футболістам заповнити вільну неділю і між іншими випробувати кількох нових змагунів.

Змагання закінчилися поразкою „Ч. Січі" вислідом 3:1. Одинокого ґоля для січовиків стрілив В. Чижович вже в 5-ій хв. Вирівняння для господарів здобув Теска в 21-ій хв., переловивши близько воріт невдалий викоп м'яча оборонця „Ч. Січі". В кінцевій фазі другої половини О'Доннел здобув чергового ґоля і ведення 2:1. Останнього ґоля зустрічі, і свого другого в цих змаганнях, стрілив знову Теска. Елізабет ввійшов до міжстейтових розгривок за Чашу ЗСА. В складі „Ч. Січі" бракувало Яблєвського, Кремоні, Німерчинського і Бутенка. Їх заступали нові набутки Коваленко і Ґіменез та реактивізовані Махник і Льопера. В грі, як на перший раз пописався Коваленко, зате слабо випав Ґіменез. Із згаданих реактивізованих воротарів в акції був тільки Махник.

Склад „Ч. Січі": Махник (Льопера), Каздоба, Яковина, Ніколіч, Воробець, Чижович, Вільчак, Снилик, Ґіменез, Манчик, Коваленко, Касіяненко, Воканті.

О. Твардовський

— o —

УЧНІ „Ч. СІЧІ" ПОЧИНАЮТЬ СЕЗОН

В суботу, 6 квітня, на площі Фарчес Ґров в Юньйон, Ню Джерзі, відбудеться футбольний турнір учнівських дружин: „Ч. Січі", Портуґальського СК. Керні Скатс. Іст Петерсон. Турнір влаштовує Стейтова Футбольна Асоціяція.

Ця 4-та і наймолодша дружина „Ч. Січі" під проводом своїх опікунів, Богдана Копійчука і Івана Савицького, виступить до змагань турніру в нових одностроях синьо-жовтої краски. Усіх зацікавлених, а особливо батьків молодих футболістів, запрошують прибути на цей перший виступ наймолодших січовиків опікуни і управа „Ч.Січі".

ВОЛОДИМИР КАЗДОБА ПЕРЕЙМЕ ТРЕНЕРСТВО І-ої ДРУЖИНИ

Володимир Каздоба відомий тепер в ЗСА футболіст, який за останніх 10 років перейшов усі щаблі футбольного активу УСТ „Ч. Січ", від учнів до 1-ої дружини, перейняв керівництво і тренерство 1-ої дружини на наступний сезон 1968-69 років.

В своїй футбольній кар'єрі В. Каздоба, почавши від юнацького віку, мав добрі осяги та був вибираний майже кожного сезону до збірних юнаків Ню Джерзі, збірної Футбольної Ліги Стейту і до збірної АФЛіги. В складі останньої брав участь в кількох міжнародних змаганнях. Минулого сезону в літньому часі виступав він у складі професійного клюбу „Спартансів" Філядельфія, де набув додаткового досвіду від професійних тренерів.

В. Каздоба вповні згідний із політикою „Ч. Січі" щодо втримування 1-ої дружини в переважаючому українському складі. Таким чином новий тренер продовжуватиме традиційну політику „Ч. Січі", завдяки якій він сам вибився на одного з найкращих українських футболістів в ЗСА.

Крім футболу В. Каздоба вправляє відбиванку, настільний теніс і кошівку.

О. Твардовський

ГОЛОСИ МОЛОДІ В УКРАЇНІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

голови українки. А багато так роблять, прибуваючи до міста: „Багато хто починає сліпо наслідувати манери міської молоді, не відрізняючи хорошого від поганого. Дехто, наприклад, зразу ж відрізає косу, цю споконвічну красу українських дівчат, і робить зачіску, яка хоч і не до лиця — зате ж модна! Тут хочеться нагадати слова з пісні: ‚Ой не ріж косу, бо хорошая.'" Тому і в числі з 3 лютого опублікована замітка „Вишивка", про красу і значення української традиційної вишивки, про її практичне застосування вдома тощо.

Постійне намагання комуністичної партії витравлювати з молодих душ саме поняття приналежности до народу, до свого роду й племени, призводить до того, що деякі молоді українці, чинячи тому опір, потрапляють на заслання, деякі „закриваються в собі", а декому починає імпонувати все, що з-за кордону, як добре, так і погане. Така дівчина втинає косу і робить на голові „волосяний конус" за закордонним зразком. Деяким цілком не імпонує український танець, зате „твіст" стає мрією та ідеалом. Так, Рита Соколова з Кременчука на Полтавщині писала в „Молоду України" з 3 лютого: „Відносно ж бітлсів, кінозірок, модних пісеньок, шейків і твістів — це наші захоплення, не відмовляюся. Але ж і ви, дорогі мами, чомісь захоплювалися у сво шістнадцять! І хіба ми винні, що тоді були модні не шейки і твісти, а гопаки, кадрилі, краков'яки? Кожному поколінню своє, і ви вже вибачте нам, будь ласка, але те, що дарує нам вік, не повернеш в інший бік."

Лист Рити викликав полеміку: одні схвалювали, інші, натискаючи вже на „комсомольські педалі", засуджували. Але про причину причин таких думок „Молодь України" не згадала: якщо молодь свідомо позбавляють виховання в дусі культури свого народу, в даному випадку в дусі української народної культури, то вона підпадатиме під впливи або панівної в СССР російської культури, або ж піде на шляхи міжнародних „шейків" і швейків.

У кінці звернемо увагу на важливий факт: за один тиждень київська „Молодь України" одержала понад 600 листів. Вже це характеризує українську молодь, як таку, котра мислить, переживає, шукає. Доки „Молодь України" допускала матеріяли тільки і виключно на так зв. „комуністичну тематику", маси молодих читачів мовчали. Коли ж редакція звернулась до питань етики, моралі, навіть моди, тоді молодь заговорила в листах. Можна лише шкодувати, що багатьох її голосів ми не маємо змоги почути.

ТАРЗАН, Ч. 5976. Директор в ролі посередника

"WAIT! MR. BISHOP, PLEASE!" THE DIRECTOR CRIED OUT IN APPEAL. "WHAT FOR?" SAID JOE. "I WON'T BE TREATED LIKE A SLAVE."
ZUKOFF SMILED NERVOUSLY. "COME NOW, IVY DIDN'T MEAN ANY HARM. SHE'S JUST-- TEMPERAMENTAL--" 9-27-5976
"IF I PROMISE SHE WON'T INSULT YOU AGAIN, CAN YOU TOLERATE HER FOR-- DOUBLE YOUR FEE?"

— Чекайте, пане Бішоп, прошу вас! — кричав директор у своїм заклику. — Чого? — сказав Джов. — Я не бажаю собі, щоб мене трактували як невільника.

Жуков засміявся нервово. — Ну Айві зовсім не думала вам зробити прикрість. вона тільки... темпераментна...

— Коли я вам пообіцяю, що вона не буде вас знов ображати, то чи зможете ви толерувати її... за подвійну вам платню?